

Prospectus

Senior UG/PG COURSES
2022 - 2023

Religious Minority Institution

Anekant Education Society's

**Tuljaram Chaturchand College of Arts,
Science and Commerce, Baramati**
Autonomous

NAAC REACCREDITED 'A+' Grade (CGPA 3.55)

- College with Potential for Excellence, UGC
- DBT STAR College Scheme
- DST FIST Scheme
- UGC Paramarsh Scheme
- ISO-9001:2015
- Best College Award, Savitribai Phule Pune University
- Best Principal Award, Savitribai Phule Pune University
- Best NSS Unit, SPPU & Government of Maharashtra
- Best NSS Coordinator Award, SPPU & Govt. of Maharashtra
- Best Student Development Officer Award – 2014 & 2017
- Best Green initiative (Green Campus) Institution Award
- Best Non-Teaching Employee Award, SPPU
- Best Physical Director Award, SPPU
- Yuva Gaurav (Social Work) Award, SPPU

Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce, Baramati Autonomus

Dr. Chandrashekhar Murumkar - Principal

Dr. Avinash Jagtap - Vice Principal

Dr. Ajit Telave - Vice Principal

Dr. Jagdish Deshpande - Vice Principal

Dr. Seema Naik-Gosavi - Vice Principal

Dr. Yogini Mulay - Vice Principal

Dr. Ramchandra Sapkal - Vice Principal

Mr. Abhinandan Shah - Registrar

-
• Admission Coordinator : Prof. Dr. Avinash Jagtap	• RUSA Coordinator : Dr. Ajit Telave
• College Examination Officer : Prof. Dr. Mahadev Kanade	• IQAC Coordinator : Prof. Dr. Yogini Mulay
• Research Advisory Coordinator : Dr. Ramchandra Sapkal	• Entrepreneur Development , Prof. Dr. Vikas Kakade
• Skill Hub Initiatives : Dr. Vilas Kardile	• Incubation Cell & Startup : Mrs. Deepali Anpat
• B.Voc. Programme Coordinator : Dr. Wajid Khan	• N.S.S. Chief Coordinator : Dr. Chandrakant Kamble
• N.C.C. Officer : Lt. Vivek Bale	• Student Development Officer : Prof. Dr. Bhagwan Mali
• Physical Director : Dr. Gautam Jadhav	• Librarian : Mr. Amar Kulkarni
• Office Suprintendent : Mr. Vikas Bhosale	• Student Services : Mrs. Sunita Melkunde
• Examination Section : Mr. Santosh Deokar	• Scholarship & Freeship : Mr. Amol solankar

INDEX

Sr.No.	Particulars	Page No.	Sr.No.	Particulars	Page No.
1	Vision, Mission and Features of Autonomy	4	11	Eligibility Guidelines	67
2	Academic Programmes	5	12	Refund of Admission Fees after Cancellation of Admission	68
3	Distribution of Certificate Courses UG and PG	7	13	Scholarships and Freeships	69
4	UG CBCS Structure	8	14	Schemes for Financial Support	70
5	PG CBCS Structure	10	15	Important Instructions for Students	72
6	UG Courses	12	16	Discipline	73
7	PG Courses	45	17	Students Code of Conduct	74
8	List of Certificate Courses	60	18	Library	75
9	Examination Pattern	64	19	Hostels	76
10	Instructions for Online Admission and Submission of Documents	65	20	Students Related Committee	78
			21	Fee Charts : Please visit College website	

Office Time**Monday to Friday** : 11.00 am to 2.30 pm**Phone No.** : (02112) 222405, 223636**Website** : www.tccollege.org**Saturday** : 11.00 am to 2.00 pm**E.mail** : principal.tccollege@gmail.com

**Prospectus based on rules and regulations of Anekan Education Society, Baramati, SPPU, Pune,
Govt. of Maharashtra and UGC, New Delhi**

• Vision :

Our vision is to impart career oriented quality education at par with national and international standards in various fields of knowledge including Humanities, Social Sciences, Basic Sciences, Commerce and research by developing moral values in the youth with a view to make them responsible citizens of India.

• Mission Statement :

Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce, run by Anekant Education Society, the Religious Minority Institute with the preamble, *Siddhiranekantat* means *Anekantwad* (Multidimensionalism), seeks to build nation by empowering the youth through skill and career oriented educational and vocational programmes.

• Objectives :

- 1) To empower the student especially from the rural area through curricular, co-curricular, extra-curricular and extension activities.
- 2) To empower the student through modern learning resources.
- 3) To impart value based career oriented programmes and to nurture various skills.
- 4) To provide the girl students equal opportunities and empower in different fields of knowledge.
- 5) To develop research culture among the students and the faculty and carry out community oriented eco-friendly research for the development of society.
- 6) To undertake collaborative programmes and to carry out consultancy services through interaction with academia, industries and society at large.
- 7) To undertake faculty development programmes to improve academic quality of the institute.
- 8) To enhance students access to learning materials by means of central and departmental libraries and effective use of ICT.
- 9) To create awareness in the society to conserve natural resources and wild life.
- 10) To Provide need based vocational training to the students.

स्वायत्तता वैशिष्ट्ये :

- १) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून महाविद्यालयास २०१९-२० ते २०२८-२९ या कालावधीसाठी स्वायत्त दर्जा बहाल.
- २) स्वायत्त दर्जामुळे महाविद्यालयास विद्यार्थ्यांच्या गरजेनुसार अभ्यासक्रम सुरू करता येणार.
- ३) स्थानिक गरजेनुसार अभ्यासक्रमात बदल.
- ४) विद्यार्थ्यांना पारंपारिक शिक्षणाबरोबरच सर्टिफिकेट कोर्सेस उपलब्ध.
- ५) परीक्षा पध्दतीमध्ये समग्र गुणवत्तापूर्ण बदल.
- ६) विद्यार्थ्यांना गुणवत्तापूर्ण कौशल्यधारित रोजगाराभिमुख शिक्षण.
- ७) कौशल्य प्रशिक्षण, रोजगार संधी व समुपदेशन कक्षांची स्थापना.

Academic Programmes**A) Under Graduate Degree Courses :**

B. A.	Programme Code	B. Sc.	Programme Code	B.Com.	Programme Code
1. Marathi	UAMR	1. Physics	USPH	1. Cost & Works Accounting	UCCA
2. Hindi	UAHN	2. Chemistry	USCH	2. Banking Finance	UCBF
3. English	UAEN	3. Mathematics	USMT	3. Marketing Management	UCMS
4. History	UAHS	4. Statistics	USST	4. Business Statistics	UCBS
5. Political Science	UAPO	5. Botany	USBT		
6. Economics	UAEC	6. Zoology	USZL		
7. Psychology	UAPS	7. Microbiology	USMB		
8. Geography	UAGG	8. Electronics	USEL		
9. Sociology	UASO	9. Computer Science	USCO		
10. Defense Studies	UADS	10. Environmental Science	USES		
11. Philosophy	UAPH				
12. Yoga (General Level)	UAYO				
13. Logic (General Level)	UALO				
14. Sanskrit (General Level)	UASA				

B. Voc.	Programme	Other Courses	Programme Code
1. Food Processing & Post Harvest Technology	UBFT	1. B.B.A.	UBBA
2. Journalism & Mass Communication	UBJM	2. B.B.A.(CA)	UBCA
3. Dairy Technology	UBDT	3. B.Lib.I.Sci.	UBLIS
4. Retail Management	UBRM		
5. E-Communication & Digital Marketing	UBECDM		
6. Networking & System Administration	UBNSA		

B) Post Graduate Degree Courses :

M. A.	Programme Code	M. Sc.	Programme Code	M.Com.	Programme Code
1. Marathi	PAMR	1. Physics	PSPH	1. Advanced Accounting and Taxation	PCCO
2. Hindi	PAHN	2. Chemistry	PSCH		
3. English	PAEN	3. Mathematics	PSMT		
4. History	PAHS	4. Statistics	PSST		
5. Political Science	PAPD	5. Botany	PSBT		
6. Economics	PAEC	6. Zoology	PSZL		
7. Psychology	PAPS	7. Microbiology	PSMB		
8. Geography	PAGG	8. Electronics	PSEL		
9. Defence Studies	PADS	9. Computer Science	PSCO		

B) Post Graduate Degree Courses :

M. Voc.	Programme Code	Other Courses	Programme Code
1. Food Processing Technology 2. Media Studies	PBFP PBMS	1. M.Lib.I.Sci. 2. Diploma in Taxation Law (DTL)	PMLIS PCDTL

C) Recognized Ph.D. Research Centres :

Research Centres	Programme Code	Research Centres	Programme Code
1. Botany	PHDBO	2. Physics	PHDPH
3. Microbiology	PHDMB	4. English	PHDEN
5. Marathi	PHDMR	6. Economics	PHDEC
7. Hindi	PHDHN	8. Commerce	PHDCO

Distribution of Credit Certificate Courses (UG & PG) 2022 Pattern

Faculty	Sem. I	Sem. II	Sem. III	Sem. IV	Sem. V	Sem. VI	Total Certificate Courses
B.A.	-	-	-	1	-	-	1
B.Com.	-	-	-	1	-	-	1
B.Sc./BCS	-	-	-	1	-	-	1
BBA	1	-	-	-	-	-	1
BBA(CA)	-	-	1	-	-	1	2
B.Lib.	1	-	-	-	-	-	1
MA	-	1	-	-	-	-	1
M.Com.	1	1	-	-	-	-	2
M.Sc./MCS	1	-	-	-	-	-	1
M.Lib.	1	1	-	-	-	-	2

- **Note :** Each certificate course carries 2 credits

- Mandatory Courses are separate

Distribution of Credit Certificate Courses (UG & PG) 2019 Pattern

Faculty	Sem. I	Sem. II	Sem. III	Sem. IV	Sem. V	Sem. VI	Total Certificate Courses
B.A.	-	1	1	1	1	1	5
B.Com.	1	1	1	1	1	1	6
B.Sc./BCS	-	-	1	1	1	-	3
BBA	-	1	1	1	1	1	5
BBA(CA)	-	1	1	-	-	1	3
B.Lib.	1	1	-	-	-	-	2
MA	-	1	1	-	-	-	2
M.Com.	-	1	1	1	-	-	3
M.Sc./MCS	-	1	1	-	-	-	2
M.Lib.	1	1	-	-	-	-	2

● **Note :** Each certificate course carries 2 credits

● Mandatory Courses are separate

Under Graduate CBCS* Structure (2022 Pattern)

Year	B.A.	B.Com.	B.Sc.	B.Sc. (Comp.Sci.)	BBA	BBA(CA)	B.Lib.	B.Voc.
First - (Sem. I)	18	23	24	26	20	19	30	30
First - (Sem. II)	22	27	28	30	22	23	42	30
Second-(Sem. III)	22	24	29	31	22	23	-	30
Second-(Sem. IV)	22	24	29	31	21	23	-	30
Third-(Sem. V)	22	24	26	24	21	21	-	30
Third-(Sem. VI)	22	22	24	24	21	21	-	30
Total Credits	128	144	160	166	127	130	72	180

***Choice Based Credit System**

Note : 1) For Under Graduate Courses Physical Education & Democracy paper is compulsory in First Year–Semester II (2 Credits Each)

2) For Under Graduate Courses Environmental Science Paper is compulsory in Second Year – Semester III (2 Credits)

A) Under Graduate CBCS* Structure (2019 Pattern)

Year	B.A.	B.Com.	B.Sc.	B.Sc. (Comp.Sci.)	BBA	BBA(CA)	B.Lib.	B.Voc.
First - (Sem. I)	20	25	26	26	20	20	30	30
First - (Sem. II)	20	23	24	24	20	20	42	30
Second-(Sem. III)	22	22	31	31	22	23	-	30
Second-(Sem. IV)	24	20	29	29	24	23	-	30
Third-(Sem. V)	20	20	26	26	20	22	-	30
Third-(Sem. VI)	24	20	24	24	24	22	-	30
Total Credits	130	130	160	160	130	130	72	180

***Choice Based Credit System**

- Note :** 1) For Under Graduate Courses Physical Education paper is compulsory in First Year–Semester I (2 Credits)
 2) For Under Graduate Courses Environmental Science Paper is compulsory in Second Year–Semester III (2 Credits)

B.A. : 1) **Certificate Courses** : Total 5 Certificate Courses from semester II to VI (10 credits)

- 2) **Physical Education** for semester I (2 credits)
 3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)
 4) **Projects** for semester IV & VI (8 credits)

B.Com.:

- 1) **Certificate Courses** : Total 6 Certificate Courses for each semester (12 credits)
 2) **Physical Education** for semester I (2 credits)
 3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)

B.Sc. & B.Sc. Comp.Sci.:

- 1) **Certificate Courses** : Total 3 Certificate Courses from Semester III to V (6 credits)
 2) **Physical Education** for semester I (2 credits)
 3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)

BBA: 1) **Certificate Courses** : Total 5 Certificate Courses from Semester II to VI (10 credits)

- 2) **Physical Education** for semester I (2 credits)
 3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)
 4) **Project** : Total 2 Projects from Semester IV & VI (8 credits)

BBA(CA) :1) **Certificate Courses** : Total 3 Certificate Courses from Semester II, III & VI (6 credits)2) **Physical Education** for semester I (2 credits)3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)4) **Project** : Total 3 Projects from Semester IV, V & VI (12 credits)**B.Lib.I.Sci. :** **Certificate Courses** : Total 2 Certificate Courses from Semester I & II (4 credits)**B) Post Graduate CBCS* Structure (2022 Pattern)**

Year	M.A.	M.Com.	M.Sc.	M.Sc. (Comp.Sci.)	M.Lib.	M.Voc.
First - (Sem. I)	20	22	30	30	26	30
First - (Sem. II)	20	20	26	30	26	30
Second-(Sem.III)	22	22	28	32	-	30
Second-(Sem.IV)	24	22	26	18	-	30
Total Credits	86	86	110	110	52	120

B) Post Graduate CBCS* Structure (2019 Pattern)

Year	M.A.	M.Com.	M.Sc.	M.Sc. (Comp.Sci.)	M.Lib.	M.Voc.
First - (Sem. I)	20	22	28	28	26	30
First - (Sem. II)	20	20	28	32	24	30
Second-(Sem.III)	20	20	28	32	-	30
Second-(Sem.IV)	20	20	26	18	-	30
Total Credits	80	80	110	110	50	120

*Choice Based Credit System

- M.A. :**
- 1) **Certificate Courses** : Total 2 Certificate Courses from semester II to III (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development** : Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 5) **Projects** for semester IV (2 credits)
- M.Com. :**
- 1) **Certificate Courses** : Total 3 Certificate Courses from semester II, III & IV (6 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development** : Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 5) **Projects** for semester IV (4 credits)
- M.Sc.:**
- 1) **Certificate Courses** : Total 2 Certificate Courses from semester II & III (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development** : Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 4) **Projects** for semester IV (4 credits)
- M.Sc.(Comp.Sci.) :**
- 1) **Certificate Courses** : Total 2 Certificate Courses from semester II & III (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development** : Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 5) **Industrial Training/Institutional Project (IT)** for semester IV (16 credits)
- M.Lib.I.Sci. :**
- 1) **Certificate Courses** : Total 2 Certificate Courses for semester I & II (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Projects** for semester II (4 credits)

SECTION A : UNDER GRADUATE**FIRST YEAR OF ARTS (F.Y.B.A.) 2022 Pattern**

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
१२ वी कला अथवा तत्सम परीक्षा पास	७	इंग्रजी शारिरीक शिक्षण डेमोक्राॅसी	सूचना : १. पुढील चार गटातून प्रत्येकी एक गट निवडावा. गट A : हिंदी, मानसशास्त्र, जनरल इंग्रजी, भूगोल, समाजशास्त्र (अनुदानित तुकडी, विद्यार्थी संख्या १२०) गट B : मराठी, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास, संरक्षणशास्त्र (अनुदानित तुकडी, विद्यार्थी संख्या २४०) गट C : संस्कृत, लॉजिक, योगा, तत्वज्ञान, भूगोल (विनाअनुदानित तुकडी, विद्यार्थी संख्या ६०) गट D : हिंदी, मानसशास्त्र, योगा, तत्वज्ञान, समाजशास्त्र (विनाअनुदानित तुकडी, विद्यार्थी संख्या ६०) २. एस.वाय.बी.ए. ला जो विषय स्पेशल म्हणून घ्यावयाचा असेल तो निवडलेल्या प्रथम वर्षाच्या गटातीलच असणे आवश्यक आहे.
टीप : १. प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी ३ क्रेडीट आहेत. २. शारिरीक शिक्षण व डेमोक्राॅसी या पेपरसाठी प्रत्येकी २ क्रेडीट आहेत.			

F.Y.B.A. Sem. I (2022 Pattern)

Subject	Paper Code	Paper Title
Compulsory English	UAEN111	Compulsory English
Marathi Gen. I	UAMR111	मराठी साहित्य : कथा आणि भाषिक कौशल्य विकास
Hindi Gen. I	UAHN111	सामान्य हिंदी
Economics Gen. I	UAEC111	Indian Economy : Problems & Prospectus-I
Politics Gen. I	UAPO111	Introduction of Indian Constitution
History Gen. I	UAHS111	Early India : Part I
Psychology Gen. I	UAPS111	General Psychology – I
Defence Studies Gen. I	UADS111 (A) UADS111 (B)	Defence Mechanism of India – I OR Key Concept of National Security – I
Geography Gen. I	UAGG111	Physical Geography
Sociology Gen. I	UASO111	Introduction to Sociology
Opt. English Gen. I	UAOE111	Optional English (General Paper - I)
Yoga Gen. I	UAYO111	Yogvidya General Paper – I
Sanskrit Gen. I	UASA111	Sanskrit Pravesh – I
Philosophy Gen. I	UAPH111	Introduction to Philosophy
Logic Gen. I	UALO111	Traditional Logic

F.Y.B.A. Sem. II (2022 Pattern)

Subject	Paper Code	Paper Title
Compulsory English	UAEN121	Compulsory English
Physical Education	UAPE121	Physical Education
Democracy	UADC121	Democracy
Marathi Gen. I	UAMR121	मराठी साहित्य : कविता आणि भाषिक कौशल्य विकास
Hindi Gen. I	UAHN121	सामान्य हिंदी
Economics Gen. I	UAEC121	Indian Economy : Problems & Prospectus-II
Politics Gen. I	UAPO121	Constitutional Mechanism of Governance in India
History Gen. I	UAHS121	Early India : Part II
Psychology Gen. I	UAPS121	General Psychology – II
Defence Studies Gen. I	UADS121 (A) UADS121 (B)	Defence Mechanism of India – II OR Key Concept of National Security – II
Geography Gen. I	UAGG121	Human Geography
Sociology Gen. I	UASO121	Introduction to Sociology
Opt. English Gen. I	UAOE121	Optional English (General Paper - II)
Yoga Gen. I	UAYO121	Yogvidya General Paper – II
Sanskrit Gen. I	UASA121	Sanskrit Pravesh – II
Philosophy Gen. I	UAPH121	Moral Philosophy
Logic Gen. I	UALO121	Traditional Logic

SECOND YEAR OF ARTS (S.Y.B.A.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.ए. पूर्ण पास किंवा ए.टी.के.टी.	७	इंग्रजी पर्यावरणजागृती	सूचना : १. एफ.वाय.बी.ए. ला ऐच्छिक म्हणून घेतलेल्या पाच पेपर्स पैकी एक पेपरशी संबंधित विषय (स्पेशल) म्हणून निवडावा, त्याचे विशेष स्तरावरचे दोन आणि सामान्य स्तरावरचा एक असे तीन पेपर्स घ्यावेत. २. एफ.वाय.बी.ए. ला जर विषय घेतलेला नसेल तर तो विषय विशेष स्तरावर निवडता येणार नाही. ३. एफ.वाय.बी.ए. च्या उर्वरित चार पेपर्स पैकी आणखी दोन पेपर सामान्य स्तरावर घ्यावेत. असे एकूण ऐच्छिक पेपर्स घ्यावेत. ४. विशेष (Special) विषय कोणता असल्यास सामान्य स्तरावर कोणकोणत्या विषयांचे दोन पेपर्स घेता येतील याची माहिती खाली दिलेली आहे. ५. आपण निवडलेले विशेष विषयासमोर नमूद केलेल्या विषयांपैकी कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावरील पेपर्ससाठी निवडावेत. ६. संस्कृत, तत्त्वज्ञान, तर्कशास्त्र व योगा हे विषय घेणाऱ्यांना जादा फी द्यावी लागेल. खालील पैकी एक स्पेशल विषय निवडावा. तोच विषय तृतीय वर्षासाठी कायम राहील.

स्पेशल विषय आणि त्यासोबत निवडावयाचे सामान्य स्तरावरचे इतर दोन पेपर / विषय	
स्पेशल विषय	सामान्य स्तरावर निवडावयाच्या दोन पेपर्ससाठी विषयांचे गट (कोणत्याही गटातून विषय निवडावे)
अ) मराठी किंवा हिंदी	मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, इतिहास, संरक्षणशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
ब) मानसशास्त्र किंवा राज्यशास्त्र	मराठी, हिंदी, संस्कृत, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, इतिहास, संरक्षणशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
क) अर्थशास्त्र किंवा इंग्लिश	मराठी, हिंदी, संस्कृत, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, इतिहास, संरक्षणशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान, या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
ड) इतिहास किंवा संरक्षणशास्त्र	मराठी, हिंदी, संस्कृत, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान, या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
ई) भूगोल किंवा समाजशास्त्र किंवा तत्त्वज्ञान	मराठी, हिंदी, संस्कृत, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, इतिहास, संरक्षणशास्त्र या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.

टिप : १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडिट आहेत.

- २) पर्यावरण जागृती या पेपरसाठी दोन क्रेडिट असून द्वितीय वर्षाच्या प्रथम सत्रामध्ये पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
- ३) द्वितीय वर्षाच्या प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये प्रत्येकी एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
- ४) इतर महाविद्यालयातून या महाविद्यालयात येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना वरील प्रमाणे ग्रुपिंग निवडता येत नसल्यास त्यांनी कार्यालयात परीक्षा विभागाशी संपर्क करावा.
- ५) एस.वाय.बी.ए. ला पर्यावरण जागृती हा जादा पेपर अनिवार्य आहे.
- ६) एस.वाय.बी.ए. व टी.वाय.बी.ए. साठी स्पेशल विषयांची विद्यार्थी संख्या ४० एवढी राहील.

S.Y.B.A. (Sem-III)

Subject	Code No.	Paper Title
Comp. English	ENGCO2301	Compulsory English
Environmental Awareness	EVA 2301	Environmental Awareness
English General P-2	ENGGE2302	Study of English Language & Literature
English Spl. P- 1	ENGSP2303	Appreciating Drama
English Spl. P- 2	ENGSP2304	Appreciating Poetry
Marathi General P-2	MARGEN2301	Adhunik Marathi Sahitya va Upyojit Marathi (आधुनिक मराठी साहित्य व उपयोजित मराठी)
Marathi Spl. P- 1	MARSPL2302	Marathi Sahityatil Vividh Sahitya Prakarancha Abhyas (मराठी साहित्यातील विविध साहित्य प्रकाराचा अभ्यास)
Marathi Spl. P- 2	MARSPL2303	Arvachin Marathi Sahityacha Itihas (1818-1920) (अर्वाचीन मराठी साहित्याचा इतिहास १८१८-१९२०)
Hindi General P-2	HINGEN2301	Hindi Samanya (हिंदी सामान्य)
Hindi Spl. P- 1	HINSPL2302	Kavyashstra (काव्यशास्त्र)
Hindi Spl. P- 2	HINSPL2303	Upanyas, Madhyayugin Kavya Tatha Natak (उपन्यास, मध्ययुगीन काव्य तथा नाटक)
Economics General P-2	ECOGEN2301	Banking & Finance
Economics Spl. P- 1	ECOSPL2302	Micro Economics - I
Economics Spl. P- 2	ECOSPL2303	Macro Economics - I

Political Science General P-2	POLGEN2301	Political Theory & Concepts
Political Science Spl. P-1	POLSPL2302	Western Political Thoughts
Political Science Spl. P-2	POLSPL2303	Political Sociology
History General P-2	HISGEN2301	Modern India - I
History Spl. P-1	HISSPL2302	Ancient India – I
History Spl. P-2	HISSPL2303	Medieval India – I
Geography General P-2	GEOGEN2301	Environment Geography – I
Geography Spl. P-1	GEOSPL2302	Geography of Maharashtra – I
Geography Spl. P-2	GEOSPL2303	Practical Geography
Psychology General P-2	PSYGEN2301	Abnormal Psychology – I
Psychology Spl. P-1	PSYSPL2302	Growth & Development Psychology – I
Psychology Spl. P-2	PSYSPL2303	Social Psychology – I
Defence Studies General P-2	DEFGEN2301 (A) DEFGEN2301 (B)	Military Geography OR Geo Politics
Defence Studies Spl. P-1	DEFSPL2302	Chhatrapati Shivaji's Military System
Defence Studies Spl. P-2	DEFSPL2303	India's Internal Security
Sociology General P-2	SOCGEN2301	Population & Society - I
Sociology Spl. P-1	SOCSP2302	Foundations of Sociological Thoughts - I
Sociology Spl. P-2	SOCSP2303	Indian Society : Issues & Problems – I

Philosophy General P-2	PHILGEN2301	Philosophy of Indian Saints
Philosophy Spl. P-1	PHILSPL2302	Indian and Western Philosophy
Philosophy Spl. P-2	PHILSPL2303	Jain Philosophy
Yoga General P-2	YOGGEN2301	Yoga Vidya - I
Logic General P-2	LOGGEN2301	Formal Logic
Sanskrit General P-2	SANGEN2301	Sanskrit Parichaya - I

S.Y.B.A. (Sem-IV)

Subject	Code No.	Paper Title
Comp. English	ENGCO2401	Compulsory English
English General P-2	ENGGE2402	Study of English Language & Literature
English Spl. P- 1	ENGSP2403	Appreciating Drama
English Spl. P- 2	ENGSP2404	Appreciating Poetry
Marathi General P-2	MARGEN2401	Adhunik Marathi Sahitya va Upyojit Marathi (आधुनिक मराठी साहित्य व उपयोजित मराठी)
Marathi Spl. P- 1	MARSPL2402	Marathi Sahityatil Vividh Sahitya Prakarancha Abhyas (मराठी साहित्यातील विविध साहित्य प्रकाराचा अभ्यास)
Marathi Spl. P- 2	MARSPL2403	Arvachin Marathi Sahityacha Itihas (1921-1960) (अर्वाचीन मराठी साहित्याचा इतिहास १९२१-१९६०)

Hindi General P-2	HINGEN2401	Hindi Samanya (हिंदी सामान्य)
Hindi Spl. P- 1	HINSPL2402	Kavyashstra (काव्यशास्त्र)
Hindi Spl. P- 2	HINSPL2403	Upanyas, Madhyayugin Kavya Tatha Natak (उपन्यास, मध्ययुगीन काव्य तथा नाटक)
Economics General P-2	ECOGEN2401	Cooperation
Economics Spl. P- 1	ECOSPL2402	Micro Economics – II
Economics Spl. P- 2	ECOSPL2403	Macro Economics – II
Political Science General P-2	POLGEN2401	Political Theory & Concepts
Political Science Spl. P-1	POLSPL2402	Western Political Thoughts
Political Science Spl. P-2	POLSPL2403	Political Sociology
History General P-2	HISGEN2401	Modern India – II
History Spl. P-1	HISSPL2402	Ancient India – II
History Spl. P-2	HISSPL2403	Medieval India – II
Geography General P-2	GEOGEN2401	Environment Geography – II
Geography Spl. P-1	GEOSPL2402	Geography of Maharashtra –II
Geography Spl. P-2	GEOSPL2403	Practical Geography
Psychology General P-2	PSYGEN2401	Abnormal Psychology – II
Psychology Spl. P-1	PSYSPL2402	Growth & Development Psychology – II
Psychology Spl. P-2	PSYSPL2403	Social Psychology – II
Defence Studies General P-2	DEFGEN2401(A) DEFGEN2401 (B)	Military Geography OR Geo Politics

Defence Studies Spl. P-1	DEFSPL2402	Chhatrapati Shivaji's Military System
Defence Studies Spl. P-2	DEFSPL2403	India's Internal Security
Sociology General P-2	SOCGEN2401	Population & Society – II
Sociology Spl. P-1	SOCSP12402	Foundations of Sociological Thoughts P – II
Sociology Spl. P-2	SOCSP12403	Indian Society : Issues & Problems - II
Philosophy General P-2	PHILGEN2401	Philosophy of Indian Saints
Philosophy Spl. P-1	PHILSPL2402	Indian and Western Philosophy
Philosophy Spl. P-2	PHILSPL2403	Jain Philosophy
Yoga General P-2	YOGGEN2401	Yoga Vidya - II
Logic General P-2	LOGGEN2401	Formal Logic
Sanskrit General P-2	SANGEN2401	Sanskrit Parichaya - II

टीप : एस.वाय.बी.ए. द्वितीय सत्रामध्ये स्पेशल विषयाचा १ प्रोजेक्ट (क्रेडिट - ४) पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

THIRD YEAR OF ARTS (T.Y.B.A.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.ए. पूर्ण पास व एस.वाय.बी.ए. पास/ए.टी.के.टी.	६	इंग्रजी	सूचना : १. एस.वाय.बी.ए. ला विशेष आणि सामान्य स्तरावर घेतलेले विषयच टी.वाय.बी.ए. ला त्याच स्तरावर घ्यावे लागतील.

- टीप : १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी ३ क्रेडिट आहेत. २) टी.वाय. च्या प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये प्रत्येकी १ सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
३) टी.वाय.बी.ए. द्वितीय सत्रामध्ये स्पेशल विषयाचा १ प्रोजेक्ट (क्रेडिट - ४) पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

T.Y.B.A. (Sem-V)

Subject	Code No.	Paper Title
Comp. English	ENGCO3501	Compulsory English
English General P-3	ENGGEN3502	Advanced Study of English Language and Literature
English Spl. P- 3	ENGSP3503	Appreciating Novel
English Spl. P- 4	ENGSP3504	Introduction to Literary Criticism
Marathi General P-3	MARGEN3501	Adhunik Marathi Sahitya Prakarancha Abhyas (आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास)
Marathi Spl. P- 3	MARSPL3502	Sahityavichar (साहित्यविचार)
Marathi Spl. P- 4	MARSPL3503	Marathicha Bhashik Abhyas (Etihasik) (मराठी भाषिक अभ्यास (ऐतिहासिक))
Hindi General P-3	HINGEN3501	Hindi Samanya (हिंदी सामान्य)
Hindi Spl. P- 3	HINSPL3502	Hindi Sahitya Ka Itihas (हिंदी साहित्य का इतिहास)
Hindi Spl. P- 4	HINSPL3503	Hindi Bhasha Ka Vikas (हिंदी भाषा का विकास)
Economics General P-3	ECOGEN3501	Economic Development and Planning-I
Economics Spl. P- 3	ECOSPL3502	International Economics-I
Economics Spl. P- 4	ECOSPL3503	Elementary Quantitative Technique-I
Political Science General P-3	POLGEN3501	Political Ideologies
Political Science Spl. P-3	POLSPL3502	Public Administration
Political Science Spl. P-4	POLSPL3503	International Politics

History General P-3	HISGEN3501	History of the world in 20th Century (1914-1992) Part I
History Spl. P-3	HISSPL3502	Introduction to History Part I
History Spl. P-4	HISSPL3503	History of Asia in 20th Century (1914-1992) Part I
Geography General P-3	GEOGEN3501	Geography of Tourism-I
Geography Spl. P-3	GEOSPL3502	Physical Geography of India
Geography Spl. P-4	GEOSPL3503	Practical in Map Reading and Map Making
Psychology General P-3	PSYGEN3501(A) PSYGEN3501(B)	Organizational Psychology OR Applied Psychology I
Psychology Spl. P-3	PSYSPL3502	Psychological Research
Psychology Spl. P-4	PSYSPL3603	Psychology Practical: Test
Defence Studies General P-3	DEFGEN3501 (A) DEFGEN3501 (B)	Indias National Security in 21st Century OR War and Contemporary Warfare
Defence Studies Spl. P-3	DEFSPL3502	International and Regional Organizations
Defence Studies Spl. P-4	DEFSPL3503	Defence Economics
Sociology General P-3	SOCGEN3501	Work and Society / Crime and Society
Sociology Spl. P-3	SOCSP3502	Social Research Methods
Sociology Spl. P-4	SOCSP3503	Contemporary Indian Society
Philosophy General P-3	PHILGEN3501	Modern Indian Philosopher
Philosophy Spl. P-3	PHILSPL3502	Indian & Western Philosophy
Philosophy Spl. P-4	PHILSPL3503	Jain Philosophy
Yoga General P-3	YOGGEN3501	Yoga Vidya - I

Logic General P-3	LOGGEN3501	LOGIC: Methodology of Social Science
Sanskrit General P-3	SANGEN3501	Sanskrit Bhasha Prabodh - I

T.Y.B.A. (Sem-VI)

Subject	Code No.	Paper Title
Comp. English	ENGCO3601	Compulsory English
English General P-3	ENGGEN3602	Advanced Study of English Language and Literature
English Spl. P- 3	ENGSP3603	Appreciating Novel
English Spl. P- 4	ENGSP3604	Introduction to Literary Criticism
Marathi General P-3	MARGEN3601	Adhunik Marathi Sahitya Prakarancha Abhyas (आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास)
Marathi Spl. P- 3	MARSPL3602	Sahityavichar (साहित्यविचार)
Marathi Spl. P- 4	MARSPL3603	Marathicha Bhashik Abhyas (Etihasik) (मराठी भाषिक अभ्यास (ऐतिहासिक))
Hindi General P-3	HINGEN3601	Hindi Samanya (हिंदी सामान्य)
Hindi Spl. P- 3	HINSPL3602	Hindi Sahitya Ka Itihas (हिंदी साहित्य का इतिहास)
Hindi Spl. P- 4	HINSPL3603	Hindi Bhasha Ka Vikas (हिंदी भाषा का विकास)
Economics General P-3	ECOGEN3601	Economic Development and Planning-II
Economics Spl. P- 3	ECOSPL3602	International Economics-II
Economics Spl. P- 4	ECOSPL3603	Elementary Quantitative Technique-II

Political Science General P-3	POLGEN3601	Political Ideologies
Political Science Spl. P-3	POLSPL3602	Public Administration
Political Science Spl. P-4	POLSPL3603	International Politics
History General P-3	HISGEN3601	History of the world in 20th Century (1914-1992) Part II
History Spl. P-3	HISSPL3602	Introduction to History Part II
History Spl. P-4	HISSPL3603	History of Asia in 20th Century (1914-1992) Part II
Geography General P-3	GEOGEN3601	Geography of Tourism-II
Geography Spl. P-3	GEOSPL3602	Human Geography of India
Geography Spl. P-4	GEOSPL3603	Practical in Statistical Techniques
Psychology General P-3	PSYGEN3601(A) PSYGEN3601(B)	Organizational Psychology OR Applied Psychology II
Psychology Spl. P-3	PSYSPL3602	Experimental Psychology
Psychology Spl. P-4	PSYSPL3603	Psychology Practical: Experiments
Defence Studies General P-3	DEFGEN3601 (A) DEFGEN3601 (B)	Indias National Security in 21st Century OR War and Contemporary Warfare
Defence Studies Spl. P-3	DEFSPL3602	International and Regional Organizations
Defence Studies Spl. P-4	DEFSPL3603	Defence Economics
Sociology General P-3	SOCGEN3601	Work and Society / Crime and Society
Sociology Spl. P-3	SOCSP3602	Social Research Methods
Sociology Spl. P-4	SOCSP3603	Contemporary Indian Society

Philosophy General P-3	PHILGEN3601	Modern Indian Philosopher
Philosophy Spl. P-3	PHILSPL3602	Indian & Western Philosophy
Philosophy Spl. P-4	PHILSPL3603	Jain Philosophy
Yoga General P-3	YOGGEN3601	Yoga Vidya - I
Logic General P-3	LOGGEN3601	LOGIC: Methodology of Social Science
Sanskrit General P-3	SANGEN3601	Sanskrit Bhasha Prabodh - II

FIRST YEAR OF COMMERCE (F.Y.B.Com.) 2022 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
१२ वी वाणिज्य अथवा तत्सम परीक्षा पास	९	1. Functional English 2. Financial Accounting 3. Business Economics 4. Banking & Finance 5. Physical Education 6. Democracy	ऐच्छिक पेपर- १ Paper- 7 : Business Statistics OR Entrepreneurship Development ऐच्छिक पेपर- २ Paper- 8 : Consumer Protection & Business Ethics OR Marketing & Salesmanship ऐच्छिक पेपर- ३ Paper- 9 : Additional English OR Marathi OR Hindi सूचना : 1) Entrepreneurship Development हा विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी जादा फी भरावी लागेल.

Sem. I

Code No.	Paper Title	Code No.	Paper Title
UCFE111	Functional English-I	UCFE121	Functional English - II
UCFA111	Financial Accounting-I	UCFA121	Financial Accounting - II

Sem. II

UCBE111	Business Economics –Micro I	UCBE121	Business Economics –Micro II
UCBS111(A) UCED111(B)	Business Statistics-I OR Entrepreneurship Development-I	UCBS121(A) UCBS121(B)	Business Statistics-II OR Entrepreneurship Development-II
UCBF111	Banking & Finance-I	UCBF121	Banking and Finance-II
UCCP111(A) UCMS111(B)	Consumer Protection and Business Ethics-I OR Marketing and Salesmanship-I	UCCP121(A) UCMS121(B)	Consumer Protection & Business Ethics-II OR Marketing and Salesmanship-II
UCAE111(A) UCMR111(B)	Additional English-I OR भाषा साहित्य आणि कौशल्य विकास OR	UCAE121(A) UCMR121(B)	Additional English-II OR भाषा आणि कौशल्य विकास OR
UCHN111(C)	सामान्य हिंदी	UCHN121(C)	सामान्य हिंदी
		UCPE121	Physical Education
		UCDC121	Democracy

टिप : १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडिट आहेत. २) शारिरीक शिक्षण व डेमोक्रेसी या पेपरसाठी प्रत्येकी २ क्रेडिट आहेत.

SECOND YEAR OF COMMERCE (S.Y.B.Com.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.कॉम. पूर्ण पास किंवा ए.टी.के.टी.	७	1. Business Communication 2. Corporate Accounting 3. Business Economics (Macro) 4. Business Management 5. Element of Company Law 6. Environmental Awareness	सूचना : पेपर - ७ : ऑप्शनल ग्रुप - विशेष (Special) विषयाचा पेपर क्र.१ (पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयाची निवड करावी) 1. Cost and Work Accounting 2. Marketing Management 3. Banking and Banking 4. Business Statistics वरील प्रमाणे निवडलेल्या (Special) विषयाला तसेच बिझनेस कम्युनिकेशनच्या विषयाला प्रत्येकी २० गुणांचे प्रॅक्टिकल असेल.

Sem. III**Sem. IV**

Code No.	Paper Title	Code No.	Paper Title		
Compulsory Subjects		Compulsory Subjects			
COMBC2301	Business Communication – I	COMBC2401	Business Communication – II		
COMCA2302	Coporate Accounting – I	COMCA2402	Coporate Accounting – II		
COMBE2303	Business Economics (Macro)–I	COMBE2403	Business Economics (Macro)– II		
COMBM2304	Business Management – I	COMBM2404	Business Management – II		
COMCL2305	Elements of Company Law - I	COMCL2405	Elements of Company Law – II		
Special Subjects		Special Subjects			
COMMM2306 A	A) Marketing Management–I	OR	COMMM2406A	A) Marketing Management – II	OR
COMCWA2306 B	B) Cost & Works Accounting–I	OR	COMCWA2406B	B) Cost & Works Accounting–II	OR
COMBF2306 C	C) Banking & Finance – I	OR	COMBF2406C	C) Banking & Finance – II	OR
COMBS2306 D	D) Business Statistics – I		COMBS2406D	D) Business Statistics – II	
EVA2301	Environmental Awareness		Certificate Course		
	Certificate Course				

- टीप - १) प्रत्येक श्रेणी पेपरसाठी तीन क्रेडिट आहेत. २) पर्यावरण जागृती या पेपरसाठी दोन क्रेडिट असून द्वितीय वर्षाच्या प्रथम सत्रामध्ये पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
३) द्वितीय वर्षाच्या प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये प्रत्येकी एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

THIRD YEAR OF COMMERCE (T.Y.B.Com.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.कॉम. पूर्ण पास किंवा एस.वाय.बी.कॉम. पूर्ण पास अथवा	६	1. Business Regulatory Framework (M.Law) 2. Advanced Accounting 3. International Economics	सूचना : १) ऑप्शनल ग्रुपमधील जो विषय आपणास एस.वाय.बी.कॉम. ला विशेष म्हणून निवडला असेल तोच विषय ग्रुप मधुनही निवडावा लागेल. २) त्या विषयाचे पेपर क्र. २ व क्र.३ असे दोन पेपर्स घ्यावेत.

ए.टी.के.टी.	4. Auditing Taxation	अ) Marketing Management Paper 1 & 2 ब) Business Statistics Paper 2 & 3 क) Banking and Finance Paper 2 & 3 ड) Cost and Works Accounting Paper 2 & 3 ३) वरील प्रमाणे निवडलेल्या (Special) विषयाला तसेच ऑडिटिंग अँड टॅक्सेशन या विषयाला प्रत्येकी २० गुणांचे प्रॅक्टीकल असेल.
-------------	----------------------	--

टीप - १) प्रत्येक वेळी पेपरसाठी तीन क्रेडिट आहेत.

२) तृतीय वर्षाच्या प्रथम व द्वितीय सत्रांमध्ये प्रत्येकी एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

Sem. III**Sem. IV**

Code No.	Paper Title	Code No.	Paper Title
Compulsory Subjects		Compulsory Subjects	
COMBRF3501	Business Regulatory Framework-I	COMBRF3601	Business Regulatory Framework- II
COMAA3502	Advanced Accounting - I	COMAA3602	Advanced Accounting - II
COMIE3503	International Economics - I	COMIE3603	International Economics - II
COMA3504	Auditing	COMT3604	Taxation
Special Subjects		Special Subjects	
COMMM3505A	Marketing Management - III	COMMM3605A	Marketing Management - V
COMCWA3505B	Cost and Works Accounting - III	COMCWA3605B	Cost and Works Accounting - V
COMBF3505C	Banking and Finance - III	COMBF3605C	Banking and Finance - V
COMBS3505D	Business Statistics - III	COMBS3605D	Business Statistics - V
COMMM3506A	Marketing Management - IV	COMMM3606A	Marketing Management - VI
COMCWA3506B	Cost and Works Accounting - IV	COMCWA3606B	Cost and Works Accounting- VI
COMBF3506C	Banking and Finance - IV	COMBF3606C	Banking and Finance – VI
COMBS3506D	Business Statistics - IV	COMBS3606D	Business Statistics - VI

FIRST YEAR OF SCIENCE (F.Y.B.Sc.) 2022 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
१२ वी विज्ञान अथवा तत्सम परीक्षा पास	थेअरी 4 x 2 = 8 प्रॅक्टिकल्स = 4 एकूण = 14	शारीरिक शिक्षण डेमोन्स्ट्रेशन	सूचना : १) पुढे दिलेल्या कोणताही एक गट विद्यार्थ्यांना निवडतांना लागेल. गट : A. Physics, Chemistry, Mathematics & Statistics B. Physics, Mathematics, Statistics & Electronics C. Physics, Chemistry, Botany & Zoology

			D. Chemistry, Botany, Zoology & Microbiology E. Botany, Zoology, Microbiology & Environmental Science
टीप - १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी दोन क्रेडिट आहेत. २) शारिरीक शिक्षण व डेमोन्स्ट्रेशन या पेपरसाठी प्रत्येकी २ क्रेडिट आहेत.			

Sem. I**Sem. II**

Subject	Code No.	Paper Title	Subject	Code No.	Paper Title
Physics P-I	USPH 111	Mechanics & Properties of Matter	Physics P-I	USPH 121	Heat and Thermodynamics
Physics P-II	USPH 112	Electromagnetics	Physics P-II	USPH 122	Physics Principles & Applications
Physics P-III	USPH 113	Practical - I	Physics P-III	USPH 123	Practical - II
Chemistry P-I	USCH 111	Physical and Inorganic Chemistry -I	Chemistry P-I	USCH 121	Physical and Inorganic Chemistry-II
Chemistry P-II	USCH 112	Organic and Inorganic Chemistry -I	Chemistry P-II	USCH 122	Organic and Inorganic Chemistry -II
Chemistry P-III	USCH 113	Practical - I	Chemistry P-III	USCH 123	Practical - II
Mathematics P-I	USMT 111	Algebra	Mathematics P-I	USMT 121	Geometry
Mathematics P-II	USMT 112	Calculus -I	Mathematics P-II	USMT 122	Calculus -II
Mathematics P-III	USMT 113	Practical - I	Mathematics P-III	USMT 123	Practical - II
Statistics P-I	USST 111	Descriptive Statistics-I	Statistics P-I	USST 121	Descriptive Statistics-II
Statistics P-II	USST 112	Discrete Probability and Probability Distributions- I	Statistics P-II	USST 122	Discrete Probability and Probability Distributions -II
Statistics P-III	USST 113	Practical - I	Statistics P-III	USST 123	Practical - II

Botany P-I	USBT 111	Diversity of Cryptogams	Botany P-I	USBT 121	Diversity of Phanerogams
Botany P-II	USBT 112	Industrial Botany -I	Botany P-II	USBT 122	Industrial Botany-II
Botany P-III	USBT 113	Practical – I	Botany P-III	USBT 123	Practical - II
Microbiology P-I	USMB 111	Introduction to Microbiology - I	Microbiology P-I	USMB 121	Introduction to Microbiology - II
Microbiology P-II	USMB 112	Basic Techniques in Microbiology- I	Microbiology P-II	USMB 122	Basic Techniques in Microbiology- II
Microbiology P-III	USMB 113	Practical – I	Microbiology P-III	USMB 123	Practical - II
Zoology P-I	USZL 111	Animal Systematics and Diversity - I	Zoology P-I	USZL 121	Animal Systematics And Diversity - II
Zoology P-II	USZL 112	Fundamental of Cell Biology	Zoology P-II	USZL 122	Genetics
Zoology P-III	USZL 113	Practical – I	Zoology P-III	USZL 123	Practical - II
Electronics P-I	USEL 111	Basic Electronics & Theorems	Electronics P-I	USEL 121	Semiconductor Devices
Electronics P-II	USEL 112	Fundamental for Digital Electronics	Electronics P-II	USEL 122	Digital Circuits and IC Technology
Electronics P-III	USEL 113	Practical - I	Electronics P-III	USEL 123	Practical - II
Env. Sci. P- I	USES 111	Fundamentals of Environmental Science-I	Env. Sci. P- I	USES 121	Fundamentals of Environmental Science- II
Env. Sci. P- II	USES 112	Fundamentals of Environmental Biology- I	Env. Sci. P- II	USES 122	Fundamentals of Environmental Biology- II
Env. Sci. P- III	USES 113	Practical - I	Env. Sci. P- III	USES 123	Practical - II
			Physical Edu.	USPE 111	Physical Education
			Democracy	USDC 111	Democracy

SECOND YEAR OF SCIENCE (S.Y.B.Sc.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी. एस्सी. पूर्ण पास अथवा एफ.वाय.बी. एस्सी. ऐ.टी.के.टी.	शेअरी 3 x 2 = 6 प्रॅक्टिकल्स = 3 मराठी/इंग्रजी = 11	अ) इंग्रजी अथवा मराठी ब) पर्यावरण जागृती	सूचना : १) एफ.वाय.बी.एस्सी. ला घेतलेल्या चार विषयांपैकी तीन विषय असणारा पुढीलपैकी कोणताही एक गट घेता येईल. २) प्रत्येक विषयाचे दोन शेअरी पेपर्स व एक प्रॅक्टिकल पेपर असेल. गणिताचे तीन शेअरी पेपर्स असतील. ३) या तीन विषयांबरोबर मराठी अथवा इंग्लिश हा विषय घ्यावा लागेल. गट - 1. Physics, Chemistry & Mathematics 2. Physics, Mathematics & Statistics 3. Physics, Electronics & Statistics 4. Physics, Mathematics & Electronics 5. Chemistry, Statistics & Mathematics 6. Chemistry, Physics & Statistics 7. Mathematics, Statistics & Electronics 8. Chemistry, Botany & Zoology 9. Botany, Zoology & Microbiology 10. Botany, Zoology & Environmental Science Environmental Science (पर्यावरणशास्त्र) या विषयासाठी मर्यादित जागा असून हा विषय विनाअनुदानित आहे.

टिप : १) प्रत्येक शेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडिट व प्रॅक्टिकल पेपरसाठी दोन क्रेडिट आहेत.

२) प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

Sem.III

Subject	Code No.	Paper Title
Marathi OR English	MAR 2301(A) ENG 2301(B)	Marathi Vidnyan Sahitya Ani Vyavaharik Marathi OR English (Optional)
Environmental Awareness	EVA 2301	Environmental Awareness
Physics P-I	PHY 2301(A)	A Electronics-I OR
Physics P-II	PHY 2301(B)	B Instrumentation
Physics P-III	PHY 2302	Thermal Physics
	PHY 2303	Practical-I
Chemistry P-I	CHEM 2301	Physical and Analytical Chemistry
Chemistry P-II	CHEM 2302	Organic and Inorganic Chemistry
Chemistry P-III	CHEM 2303	Practical-I
Mathematics P-I	MAT2301	Multivariable Calculus-I
Mathematics P-II	MAT2302	Laplace Transform & Fourier Series
Mathematics P- III	MAT2303	Practical Based on MAT2301 & MAT2302
Statistics P- I	STAT2301	Statistical Techniques- I
Statistics P- II	STAT2302	Continuous Probability Distributions-I
Statistics P- III	STAT2303	Practical-I
Botany P - I	BOT 2301	Taxonomy of Angiosperms
Botany P – II	BOT 2302	Plant Physiology
Botany P – III	BOT 2303	Practical-I
Microbiology P – I	MICRO2301	Bacterial Systematics and Physiology
Microbiology P – II	MICRO2302	Industrial and Soil Microbiology
Microbiology P – III	MICRO2303	Practical-I
Zoology P-I	ZOO2301	Animal Systematics and Diversity - III

Zoology P-II	ZOO2302	Applied Zoology-I
Zoology P-III	ZOO2303	Practical-I
Electronics P-I	ELE2301	Analog Circuit Design
Electronics P-II	ELE2302	Digital Circuit Design
Electronics P-III	ELE2303	Practical-I
Env.Sci. P – I	EVS2301	Natural Resources
Env.Sci. P – II	EVS2302	Environmental Pollution and Control – I
Env.Sci. P – III	EVS2303	Practical-I

Sem.IV

Subject	Code No.	Paper Title
Marathi OR English	MAR 2401(A) ENG 2401(B)	Marathi Vidnyan Sahitya Ani Vyavaharik Marathi OR English (Optional)
Physics P-I	PHY 2401	Mathematical Methods of Physics-I
Physics P-II	PHY 2402	Elements of Modern Physics
Physics P-III	PHY 2403	Practical-II
Chemistry P-I	CHEM 2401	Physical and Analytical Chemistry
Chemistry P-II	CHEM 2402	Organic and Inorganic Chemistry
Chemistry P-III	CHEM2403	Practical-II
Mathematics P-I	MAT2401	Linear Algebra
Mathematics P-II	MAT2402	Multivariable Calculus-II
Mathematics P- III	MAT2403	Practical Based on MAT2401 & MAT2402
Statistics P- I	STAT2401	Statistical Techniques- II
Statistics P- II	STAT2402	Continuous Probability Distributions-II

Statistics P- III	STAT2403	Practical-II
Botany P - I	BOT 2401	Anatomy and Embryology
Botany P – II	BOT 2402	Plant Ecology
Botany P – III	BOT 2403	Practical-II
Microbiology P – I	MICRO2401	Air and Water Microbiology
Microbiology P – II	MICRO2402	Bacterial Genetics
Microbiology P – III	MICRO2403	Practical-II
Zoology P-I	ZOO2401	Animal Systematics and Diversity - IV
Zoology P-II	ZOO2402	Applied Zoology-II
Zoology P-III	ZOO2403	Practical-II
Electronics P-I	ELE2401	Instrumentation
Electronics P-II	ELE2402	Communication Electronics
Electronics P-III	ELE2403	Practical-I
Env.Sci. P – I	EVS2401	Solid and Hazardous Waste Management
Env.Sci. P – II	EVS2402	Environmental Pollution and Control – II
Env.Sci. P – III	EVS2403	Practical-II

THIRD YEAR OF SCIENCE (T.Y.B.Sc.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडतांना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी. एस्सी. पूर्ण पास आणि एस.वाय. बी.एस्सी. पास अथवा ए.टी.के.टी.	थेअरी 3 x 2 = 6 प्रॅकटीकल्स = 3 एकूण = 9	नाही	सूचना : १) एस.वाय.बी.एस्सी. ला घेतलेल्या तीन विषयांपैकी कोणताही एक विषय मुख्य म्हणून घ्यावा लागेल. २) मुख्य विषयाचे प्रत्येक सेमिस्टरला थेअरीचे सहा पेपर्स आणि वर्षभर तीन प्रॅक्टिकल कोर्स असतील. ३) या महाविद्यालयात अनुदानित विभागात पुढील आठ विषय मुख्य स्तरावर विद्यार्थ्यांना उपलब्ध आहेत. ४) प्रत्येक विषयाच्या जागा मर्यादित असल्यामुळे गुणवत्तेनुसार पसंतीचा मुख्य विषय प्राप्त होईल. मुख्य विषय : 1) Physics 2) Chemistry 3) Botany 4) Zoology 5) Microbiology 6) Statistics 7) Mathematics 8) Electronics 9) Environmental Science (विना अनुदानित)

टीप -

- १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडिट व प्रॅक्टिकल पेपरसाठी दोन क्रेडिट आहेत.
२) प्रथम सत्रामध्ये एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

Sem. V & IV

Subject	Semester	Paper Code	Title of Paper
Statistics	V	STAT3501	Distribution Theory
		STAT3502	Statistical Inference- I
		STAT3503	Sampling Methods
		STAT3504	Design of Experiments
		STAT3505	C- Programming
		STAT3506 (A)	Introduction to Stochastic Processes
		STAT3506 (B)	Actuarial Statistics
		STAT3507	Statistics Practical- I
		STAT3508	Statistics Practical- II

		STAT3509	Statistics Practical- III
Statistics	VI	STAT3601	Introduction to Regression Analysis
		STAT3602	Statistical Inference- II
		STAT3603	Statistical Quality Control and Reliability
		STAT3604	Operations Research
		STAT3605	Statistical Computing Using R- Software
		STAT3606 (A)	Official Statistics OR
		STAT3606 (B)	Biostatistics
		STAT3607	Statistics Practical- IV
		STAT3608	Statistics Practical- V
		STAT3609	Project
Chemistry	V	CHEM 3501	Physical Chemistry- I
		CHEM 3502	Inorganic Chemistry-I
		CHEM 3503	Organic Chemistry-I
		CHEM 3504	Analytical Chemistry-I
		CHEM 3505	Industrial Chemistry-I
		CHEM 3506 (A)	Nuclear Chemistry- I OR
		CHEM 3506 (B)	Polymer Chemistry-I OR
		CHEM 3506 (C)	Introduction to Biochemistry and Molecular Biology-I OR
		CHEM 3506 (D)	Environmental and Green Chemistry-I OR
		CHEM 3506 (E)	Agriculture Chemistry OR
		CHEM 3506 (F)	Synthesis of Nanomaterials and Nano toxicology
		CHEM 3507	Physical Chemistry Practical-I
		CHEM 3508	Inorganic Chemistry Practical- II
		CHEM 3509	Organic Chemistry Practical – III VI

		CHEM 3601	Physical Chemistry- II
		CHEM 3602	Inorganic Chemistry-II
		CHEM 3603	Organic Chemistry-II
		CHEM 3604	Analytical Chemistry-II
		CHEM 3605	Industrial Chemistry-II
Chemistry	VI	CHEM 3606 (A)	Nuclear Chemistry- II OR
		CHEM 3606 (B)	Polymer Chemistry-II OR
		CHEM 3606 (C)	Introduction to Biochemistry and Molecular Biology-II OR
		CHEM 3606 (D)	Environmental and Green Chemistry-II OR
		CHEM 3606 (E)	Dairy Chemistry OR
		CHEM 3606 (F)	Environmental Nanotechnology & Applications
		CHEM 3607	Physical Chemistry Practical-I OR Physical Chemistry Project
		CHEM 3608	Inorganic Chemistry Practical- II OR Inorganic Chem. Project
		CHEM 3609	Organic Chemistry Practical – III OR Organic Chem. Project
		Note – In Sem. VI it is mandatory for every student to select two practical papers and remaining one project paper.	
Zoology	V	ZOO 3501	Animal Systematics & Diversity-V
		ZOO 3502	Mammalian Histology
		ZOO 3503	Biochemistry
		ZOO 3504	Environmental Biology & Toxicology
		ZOO 3505	Parasitology
		ZOO 3506 (A)	Cell Biology OR
		ZOO 3506(B)	General Pathology
		ZOO 3507	Zoology Practical-I
		ZOO 3508	Zoology Practical-II

		ZOO 3509	Zoology Practical-III VI
Zoology	VI	ZOO 3601	Biological Techniques
		ZOO 3602	Mammalian Physiology & Endocrinology
		ZOO 3603	Genetics & Molecular Biology
		ZOO 3604	Organic Evolution
		ZOO 3605	General Embryology
		ZOO 3606 (A)	Medical Entomology Or
		ZOO 3606 (B)	Public Health & Hygiene
		ZOO 3607	Zoology Practical-I
		ZOO 3608	Zoology Practical-II
		ZOO 3609	Project
Physics	V	PHY 3501	Mathematical Methods of Physics-II
		PHY 3502	Classical Mechanics
		PHY 3503	Optics
		PHY 3504	Solid State Physics
		PHY 3505	Atomic and Molecular Physics
		PHY 3506 (A)	Elements of Material Science OR
		PHY 3506 (B)	Renewable Energy Sources OR
		PHY 3506 (C)	Physics and Technology of sensors
		PHY 3507	Physics Practical -I
		PHY 3508	Physics Practical -II
		PHY 3509	Physics Project -I
Physics	VI	PHY 3601	Electrodynamics
		PHY 3602	Quantum Mechanics
		PHY 3603	Statistical Physics

		PHY 3604	Nuclear Physics
		PHY 3605	Electronics II / Advanced Electronics
		PHY 3606 (A)	Physics of Nanomaterials OR
		PHY 3606 (B)	Solar Energy Conversion Devices OR
		PHY 3606 (C)	Sensors and its Applications
		PHY 3607	Physics Practical -III
		PHY 3608	Physics Practical -IV
		PHY 3609	Physics Project - II
Microbiology	V	MICRO3501	Medical Microbiology-I
		MICRO3502	Genetics And Molecular Biology- I
		MICRO3503	Enzymology
		MICRO3504	Immunology – I
		MICRO3505	Fermentation Technology-I
		MICRO3506	Food and Dairy Microbiology
		MICRO3507	Microbiology Practical - I
		MICRO3508	Microbiology Practical – II
		MICRO3509	Microbiology Practical – III
Microbiology	VI	MICRO3601	Medical Microbiology-II
		MICRO3602	Genetics and Molecular Biology- II
		MICRO3603	Metabolism
		MICRO3604	Immunology – II
		MICRO3605	Fermentation Technology-II
		MICRO3606	Agricultural and Environmental Microbiology
		MICRO3607	Microbiology Practical - I
		MICRO3608	Microbiology Practical – II

		MICRO3609	Project
Botany	V	BOT 3501	Cryptogamic Botany (Algae, Fungi, Bryophytes & Pteridophytes)
		BOT3502	Spermatophyta and Palaeobotany
		BOT3503	Cell and Molecular Biology
		BOT3504	Industrial Botany
		BOT3505	Biostatistics
		BOT3506	Research Methodology
		BOT3507	Botany Practical - I
		BOT3508	Botany Practical - II
		BOT3509	Botany Practical - III
Botany	VI	BOT3601	Plant Physiology and Biochemistry
		BOT3602	Plant Biotechnology
		BOT3603	Genetics and Plant Breeding
		BOT3604	Plant Pathology
		BOT3605	Pharmacognosy
		BOT3606	Botanical Techniques
		BOT3607	Botany Practical - I
		BOT3608	Botany Practical - II
		BOT3609	Project
Electronics	V	ELE3501	Advanced Digital System Design using Verilog
		ELE3502	8051 Microcontroller
		ELE3503	Analog Circuit Design and Applications of Linear ICs
		ELE3504	Principles of Semiconductor Devices
		ELE3505	Fundamentals of 'C' Programming
		ELE3506	Optical Fiber Communication

		ELE3507	Electronics Practical - I
		ELE3508	Electronics Practical – II
		ELE3509	Electronics Practical – III
Electronics	VI	ELE3601	Advanced Communication Systems
		ELE3602	8051 'C' Programming and Embedded Systems
		ELE3603	Power Devices and Circuits
		ELE3604	Foundation of Nano Electronics
		ELE3605	Mathematical methods and Circuit Simulation Using MATLAB
		ELE3606	Industrial Automation
		ELE3607	Electronics Practical - I
		ELE3608	Electronics Practical – II
		ELE3609	Project
Mathematics	V	MAT3501	Metric Spaces
		MAT3502	Real Analysis I
		MAT3503	Group Theory
		MAT3504	Ordinary Differential Equation
		MAT3505	Operation Research
		MAT3506	Number Theory
		MAT3507	Mathematics Practical - I
		MAT3508	Mathematics Practical – II
		MAT3509	Mathematics Practical - III
Mathematics	VI	MAT3601	Complex Analysis
		MAT3602	Real Analysis II
		MAT3603	Ring Theory
		MAT3604	Partial Differential Equation

		MAT3605	Optimization Techniques
		MAT3606	Lebesgue Integration
		MAT3607	Mathematics Practical - I
		MAT3608	Mathematics Practical – II
		MAT3609	Project
Environmental Science	V	EVS 3501	Ecosystem Management
		EVS 3502	Wildlife Biology EVS 3503 Geoscience
		EVS 3504	Nature Conservation
		EVS 3505	Environmental Governance, Laws and Ethics
		EVS 3506	Environmental Biotechnology
		EVS 3507	Environmental Science Practical - I
		EVS 3508	Environmental Science Practical – II
		EVS 3509	Environmental Science Practical – III
Environmental Science	VI	EVS 3601	Climate Change
		EVS 3602	Analytical Methods
		EVS 3603	Sustainable Development
		EVS 3604	Environmental Statistics
		EVS 3605	Environmental Risk and Assessment Management
		EVS 3606	Environmental Economics And Audit
		EVS 3607	Environmental Science Practical - I
		EVS 3608	Environmental Science Practical – II
		EVS 3609	Project

SECTION B : POST GRADUATE**M.A. Marathi****Intake capacity :** 60**Eligibility for Admission :** Any graduate from any university, with minimum 50 % marks.**Highlights of Department:**

- Aided PG Department
- Experienced and Highly Qualified Faculty
- NET, SET Guidance Cell
- Research Projects : 04
- Research Centre

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAMR111	Vyavaharik Aani Upyojit Marathi Bhag -I	4
	PAMR112	Madhyugin Marathi Wangmayacha Itihas (Prarambh to 1600)	4
	PAMR113	Bhashavidnyan : Varnanatmak 4	
	PAMR114	Gramin Sahitya	4
	HR-101	Human Rights – I	2
	CYS-101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PAMR121	Vyavaharik aani Upyojit Marathi Bhag-II	4
	PAMR122	Madhyugin Marathi Wangmayacha Itihas (1600 to 1818)	4
	PAMR123	Bhashavidnyan : Samajik	4
	PAMR124	Dalit Sahitya	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

MA – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	MAR5301	Prasar Madhyame Aani Sahitya Vyavhar	4
	MAR5302	Sahitya : Samiksha Aani Sanshodhan	4
	MAR5303	Vishesh Lekhakacha Abhyas (Madhyugin)	4
	MAR5304	Marathitil Vaicharik sahitya	4
	SD-23	Skill Development – I	2
		Certificate Course – II	2
IV	MAR5401	Prasar Madhyame Aani Sahitya Vyavhar	4
	MAR5402	Sahitya : Samiksha Aani Sanshodhan	4
	MAR5403	Vishesh Lekhakacha Abhyas (Madhyugin)	4
	MAR5404	Sahityacha Samajik Drushtine Abhyas	4
	SD-24	Skill Development - II	2
	PR-1	Project	2

Contact Person : **Dr. Ranjana Nemade** (Head) Mob. No. 9764296003
Dr. Mukta Ambhere (PG-Coordinator), Mob. No. 9822863620

M.A. English**Intake capacity :** 60**Eligibility for Admission :** Any graduate from any university, with minimum 50 % marks.**Specialization :** English Literature and Language**Highlights of Department :**

- Aided PG department
- Research Centre
- Experienced and highly qualified faculty
- A well-equipped Digital Language Lab
- The English Literary Association
- Certificate Courses on Effective Communication and Grammar in English

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAEN 111	English Literature from 1550 to 1798	4
	PAEN 112	English Literature from 1798 to 2000	4
	PAEN 113	Contemporary Studies in English Language	4
	PAEN 114	Literary Criticism and Theory 4	
	HR-101	Human Rights – I 2	
	CYS-101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PAEN 121	English Literature from 1550 to 1798	4
	PAEN 122	English Literature from 1798 to 2000	4
	PAEN 123	Contemporary Studies in English Language	4
	PAEN 124	Literary Criticism and Theory 4	
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

MA – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	ENG 5301	Indian Writing in English (Core Paper)	4
	ENG 5302	English Language and Literature Teaching	4
	ENG 5303	Drama in English	4
	ENG 5304	American Literature	4
	CC-23	Certificate Course – II	2
	SD-23	Skill Development – I	2
IV	ENG 5401	Indian Writing in English (Core Paper)	4
	ENG 5402	English Language and Literature Teaching	4
	ENG 5403	Drama in English	4
	ENG 5404	American Literature	4
	SD-24	Skill Development - II	2
	PR-1	Project	2

Contact Person : **Dr. Ajay Dhawale**, (Head) Mob. 99222889938
Dr. Sushil Deshmukh, (PG-Coordinator) Mob. 8669840880

M.A. Economics**Intake capacity :** 60 (Aided) + 60 (Non-Aided) : Total 120**Eligibility for Admission :** Any graduate from any university, with minimum 50 % marks.**Highlights of Department:**

- Aided PG Department
- Experienced and Highly Qualified Faculty
- Research Centre
- NET, SET Guidance Cell
- Research Projects : 03, Ongoing: 01

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAEC111	Micro Economics – I	4
	PAEC112	Public Finance - I	4
	PAEC113	International Economics - I	4
	PAEC114	Indian Economic Policy- I	4
	HR-101	Human Rights – I	2
	CYS-101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PAEC121	Micro Economics – II	4
	PAEC122	Public Finance - II	4
	PAEC123	International Economics -II	4
	PAEC124	Indian Economic Policy- II	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

MA – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	ECO5301	Macro Economics I	4
	ECO5302	Economics of Growth and Development –I	4
	ECO5303	Agribusiness Economics - I	4
	ECO5304	Research Methodology	4
	CC-23	Certificate Course – II	2
	SD-23	Skill Development – I	2
IV	ECO5401	Macro Economics II	4
	ECO5402	Economics of Growth and Development –II	4
	ECO5403	Agribusiness Economics - II	4
	ECO5404	Modern Banking	4
	SD-24	Skill Development - II	2
	PR-I	Project	2

Contact Person : **Dr. Samadhan Patil (Head)** Mob. No. 8329981700**Dr. Chandrakant Kamble**, (PG-Coordinator) Mob. No. 9405559884

M.A. Hindi**Intake capacity :** 60**Specializations :** i) Hindi Literature ii) Hindi Linguistic iii) Translation Diploma**Eligibility for Admission :** Any graduate (B.A./ B.Com/B. Sc./B.Voc.) with Hindi as principal subject from any university, with minimum 50 % marks.**Highlights of Department:**

- Experienced and highly qualified faculty.
- NET / SET Guidance Cell
- Gold Medalist Student - 2
- Research Centre
- Guest Lectures

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAHN111	Vishesh Star : Prachin Tatha Madhyayugin Kavya	4
	PAHN112	Vishesh Star : Adhunik Hindi Katha Sahitya	4
	PAHN113	Vishesh Star : Bhartiya Sahityashastra	4
	PAHN114	Vishesh Star : Vishesh Sahityakar : KABIR	4
	HR-101	Human Rights – I	2
	CYS-101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PAHN121	Vishesh Star : Madhyayugin Hindi Kavya	4
	PAHN122	Vishesh Star : Hindi Natak Aur Rangmanch	4
	PAHN123	Vishesh Star : Pashchatya Sahityashastra	4
	PAHN124	Vishesh Star : Vishesh Vidha : Hindi Upnyas	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

MA – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	HIN5301	Samanya Star : Adhunik Kavya-1 (P-9)	4
	HIN5302	Vishesh Star : Bhasha Vidnyan (P-10)	4
	HIN5303	Vishesh Star : Hindi Sahitya ka Itihas (P-11)	4
	HIN5304	Vishesh Star : Adhunik Hindi Alochana (P-12)	4
	SD-23	Skill Development – I	2
		Certificate Course – II	2
IV	HIN5401	Samanya Star : Adhunik Kavya-2 (P-13)	4
	HIN5402	Vishesh Star : Bhasha Vidnyan (P-14)	4
	HIN5403	Vishesh Star : Hindi Sahitya ka Itihas (P-15)	4
	HIN5404	Vishesh Star : Loksahitya (P-16)	4
	SD-24	Skill Development - II	2
		Project	2

Contact Person : **Dr. Pradip Sarvade** (Head) Mob. No. 9923601108**Dr. Pratibha Jawale** (PG-Coordinator) 860228322

M.A. Politics**Intake capacity :** 60**Eligibility for Admission :** Any graduate from any university, with minimum 50 % marks.**Highlights of Department:**

- Experienced and highly qualified faculty
- UGC – Fundamentals of Human Rights Course
- NET/SET Guidance Cell

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAP0111	Traditions in Political Thought	4
	PAP0112	Political Institutions in India	4
	PAP0113	India's Foreign Policy	4
	PAP0114	Modern Political Ideologies	4
	HR101	Human Rights – I	2
	CYS101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PAP0121	Comparative Political Analysis	4
	PAP0122	Theory of International Politics	4
	PAP0123	Public Policy	4
	PAP0124	Political Thought in Modern Maharashtra	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

MA – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	POL5301	Political Thinking In Modern India	4
	POL5302	Political Sociology	4
	POL5303	Theory Of International Relations	4
	POL5304	Indian Administration	4
	SD-23	Skill Development – I	2
		Certificate Course – II	2
IV	POL5401	Traditions of Political Thought	4
	POL5402	Political Process In India	4
	POL5403	Political Participation	4
	POL5404	Party System In India	4
	SD-24	Skill Development - II	2
		Project	2

Contact Person : **Dr. Hanumant Phatak**, (Head) Mob. 7030004488
Mr. Raja Pande, (PG-Coordinator) Mob. 9403698416

M.A. History**Intake capacity :** 60**Eligibility for Admission :** Any graduate from any university, with minimum 50 % marks.**Highlights of Department:**

- Experienced highly qualified faculty
- NET, SET Guidance Cell

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAHS 111	History : Theory & Method	4
	PAHS 112	Evolution of Ideas and Institutions in Early India	4
	PAHS 113	Maratha Polity	4
	PAHS 114	Social Background of Dalit Movement in Maharashtra	4
	HR-101	Human Rights – I	2
	CYS-101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PAHS 121	Approaches of History	4
	PAHS 122	Ideas and Institutions in Medieval India	4
	PAHS 123	Economic History of the Marathas	4
	PAHS 124	Nature of the Dalit Movement in Maharashtra	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

MA – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	HIS 5301	Ancient and Medieval Civilization of the World	4
	HIS 5302	Debates in the Indian History	4
	HIS 5303	Economic History of Modern India	4
	HIS 5304	History of Maharashtra in the 19 th Century	4
	SD-23	Skill Development – I	2
		Certificate Course – II	2
IV	HIS 5401	History of Modern India (1857 – 1971)	4
	HIS 5402	Intellectual History of Modern West	4
	HIS 5403	World after World War II (1945 – 2000)	4
	HIS 5404	History of Maharashtra in the 20 th Century	4
	SD-24	Skill Development - II	2
		Project	2

Contact Person : **Dr. Sandip Tardalkar**, (Head) Mob. No. 9822492446**Dr. Digambar Mohite**, (PG-Coordinator) Mob.No.7360230678

M.A. Defence & Strategic Studies (Proposed)**Intake capacity :** 30**Eligibility for Admission :** Any graduate from any university, with minimum 50 % marks.**Highlights of Department:**

- Experienced highly qualified faculty
- NET, SET Guidance Cell

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PADS 111	Key Concept of Security and Strategic Studies	4
	PADS 112	Peace and Conflict Studies	4
	PADS 113	Area Studies 1: Regional Security in South Asia	4
	PADS 114	India's Security Scenario	4
	HR-101	Human Rights – I	2
	CYS-101	Introduction to Cyber Security – I	2
II	PADS 121	Evolution of Strategic Thoughts	4
	PADS 122	Disruptive Technologies and National Security	4
	PADS 123	Area Studies2: West Asia	4
	PADS 124	UN System and Global Security	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security – II	2

Contact Person : **Mr. Devidas Bhosale** (Head) Mob. No. 9921701037**Mr. Amol Lokhande** , (PG-Coordinator) Mob.No.9767474242

M.Com. (Master of Commerce)**Intake capacity :** 60 + 60 = 120**Specializations :** Advanced Accounting & Taxation**Eligibility for Admission:** Bachelors degree from Savitribai Phule Pune University Pune or any other recognized University shall be held eligible to be admitted to M.Com. Course and Advanced Accounting as Principal subject for undergraduate level.**Highlights of Department:**

- Experienced and highly Qualified Staff
- Well Furnished Computer Lab
- Add On/COC courses
- MoUs with Industries for Practical Knowledge sharing
- Research Centre
- Special guidance to CA/CS/CMA students and other Competitive exams

MA – I (2022 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PCCO111	Management Accounting	4
	PCCO112	Strategic Management	4
	PCCO113	Advanced Accounting	4
	PCCO114	Income Tax	4
	HR-101	Human Rights-I	2
	CYS-101	Introduction to Cyber Security-I	2
II	PCCO121	Financial Analysis and Control	4
	PCCO122	Industrial Economics	4
	PCCO123	Specialized Areas in Accounting	4
	PCCO124	Business Tax Assessment & Planning	4
	CYS-102	Introduction to Cyber Security-II	2

M.Com. – II (2019 Pattern)

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
III	COMBF 5301	Business Finance	4
	COMRMB 5302	Research Methodology for Business	4
	COMAA 5303	Advanced Auditing	4
	COMSAA 5304	Specialized Areas in Auditing	4
	SD – 23	Skill Development-I	2
		Certificate Course - II	2
IV	COMCMFS 5401	Capital Market & Financial Services	4
	COMIEE 5402	Industrial Economic Environment	4
	COMRAATA 5403	Recent Advances in Accounting, Taxation & Auditing	4
	COMPW 5404	Project Work	4
	SD – 24	Skill Development-II	2
		Certificate Course – III	2

Contact Person : **Dr. Janardhan Pawar** (Head) 8806789231
Dr. Megha Badve (P. G. Coordinator) 9881019093

List of Certificate Courses**(2 Credits for each course)**

Sr.No.	Subcode	Course Title	Credit
1	CC-001	MARATHI VYAKRANSWARUPVICHAR	2
2	CC-002	PRASHASNIK MARATHI	2
3	CC-003	Ankaring Skills in HINDI	2
4	CC-004	TRANSLATION DIPLOMA	2
5	CC-005	BASIC ENGLISH GRAMMAR	2
6	CC-006	EFFECTIVE COMMUNICATION IN ENGLISH	2
7	CC-007	INTRODUCTION TO GERMAN	2
8	CC-008	HUMAN RIGHTS	2
9	CC-009	TRAVEL AND TOURISM	2
10	CC-012	RESEARCH METHODOLOGY (SOCIAL SCIENCES)	2
11	CC-013	GROWTH AND DEVELOPMENT OF HUMAN LIFE SPAN	2
12	CC-014	CERTIFICATE COURSE IN YOGA EDUCATION	2
13	CC-016	STRATEGIC LEADERSHIP DEVELOPMENT IN DEFENCE STUDIES	2
14	CC-018	DISASTER MANAGEMENT	2
15	CC-019	REMOTE SENSING AND GIS	2
16	CC-021	POST HARVEST MANAGEMENT AND VALUE ADDITION OF FRUITS AND VEGETABLES	2
17	CC-023	GARDENING AND LANDSCAPING	2
18	CC-024	FOOD SAFETY QUALITY MANAGEMENT	2
19	CC-025	BAKERY TECHNOLOGY	2
20	CC-026	QUALITY CONTROL OF MILK & MILK PRODUCTS	2
21	CC-028	BASIC MICROBIOLOGY LABORATORY PRACTICES	2

22	CC-029	RESEARCH METHODOLOGY (PG MICRO.)	2
23	CC-030	HERPETOLOGY	2
24	CC-031	ORNITHOLOGY	2
25	CC-032	MEDICAL DIAGNOSTICS	2
26	CC-033	BIODIVERSITY CONSERVATION	2
27	CC-034	INSTRUMENTAL METHODS OF CHEMICAL ANALYSIS	2
28	CC-037	RENEWABLE ENERGY SOURCES	2
29	CC-041	BASIC INSTRUMENTATION DESIGN	2
30	CC-042	EMBEDDED SYSTEM DESIGN	2
31	CC-043	PCB Designing & Circuit Simulation	2
32	CC-044	PROGRAMMABLE LOGIC CONTROLLERS	2
33	CC-047	FUNDAMENTALS OF ACCOUNTING & BANKING	2
34	CC-050	EVENT MANAGEMENT	2
35	CC-053	MARKETING MANAGEMENT SKILLS	2
36	CC-054	ADVERTISING AND SALES PROMOTION	2
37	CC-055	TIME MANAGEMENT	2
38	CC-056	FUNDAMENTALS OF ACCOUNTING & BANKING	2
39	CC-057	COMPUTER BASICS	2
40	CC-058	OFFICE AUTOMATION	2
41	CC-060	INTERNET AWARENESS	2
42	CC-061	JAVA PROGRAMMING	2
43	CC-063	BOOTSTRAP	2
44	CC-064	C++ PROGRAMMING 2	
45	CC-065	FINANCIAL DATA PROCESSING AND ANALYSIS	2
46	CC-066	E-FILING INCOME TAX RETURN	2

47	CC-069	INVENTORY ACCOUNTING WITH GST	2
48	CC-073	COMPUTER APPLICATION FOR COST AND MANAGEMENT ACCOUNTANT	2
49	CC-078	SAGE SOFTWARE FOR LINEAR ALGEBRA	2
50	CC-092	KOHA LIBRARY MANAGEMENT SOFTWARE	2
51	CC-096	INDUSTRIAL SECURITY	2
52	CC-097	IMMUNITY AND HEALTH CARE	2
53	CC-099	HUMAN RESOURCE PLANNING AND DEVELOPMENT	2
54	CC-100	ENTERPRENEURSHIP DEVELOPMENT	2
55	CC-101	IMPORT AND EXPORT	2
56	CC-105	MVC USING ASP DOT NET	2
57	CC-106	ADVANCE PYTHON PROGRAMMING	2
58	CC-107	OFFICE ADMINISTRATION	2
59	CC-108	BUSINESS PLANNING AND PROJECT MANAGEMENT	2
60	CC-109	COMPUTER AIDED DRUG DESIGNING	2
61	CC-110	ANGULAR JS	2
62	CC-111	STOCK MARKET ANALYSIS	2
63	CC-112	Sanskrit Bhasheche Antrang 1	2
64	CC-113	Certificate course in Sanskrit Grammar 1	2
65	CC-114	Certificate course in Advance Digital Marketing	2
66	CC-115	Certificate course in Blogging	2
67	CC-116	Certificate course in Digital Journalism	2
68	CC-117	Certificate Course in Drama and Acting	2
69	CC-118	Certificate Course in Lok- Kala	2
70	CC-119	Mathematics in Sciences	2
71	CC-120	Advance Communication and Soft Skills Development	2

72	CC-121	Introduction to Fuzzy Mathematics	2
73	CC-122	Mathematics for Life Sciences	2
74	CC-123	Nano- Biology and Nano Medicine	2
75	CC-124	Techniques in Molecular Biology	2
76	CC-125	Certificate course in Customer Relationship Management	2
77	CC-126	Chemical Analysis of Soil and Water	2
78	CC-127	Certificate Course in Jain Philosophy	2
79	CC-128	Professionals Skills in LIS	2
80	CC-129	Art and Architecture of Early India	2
81	CC-130	Food Packing Technology	2
82	CC-131	ARDUINO System	2
83	CC-132	IoT based Embedded System Design	2
84	CC-138	FINANCIAL ANALYSIS AND CONTROL	2
85	CC-500	CERTIFICATE COURSE COMPLETED OUT OF CAMPUS (Swayam and NPTEL)	2

Contact Person: **Dr. Ramchandra Sapkal**, (Coordinator) Mob. No. 9421118265

Dr. Samadhan Patil, (Asst. Coordinator – Arts Faculty) Mob. No- 8329981700

Dr. Milind Gajbhiye, (Asst. Coordinator –Science Faculty) Mob. No- 9049661272

Dr. Janardhan Pawar, (Asst. Coordinator – Commerce, BBA, BBA (CA) & B.Voc.) Mob. No- 8087445457

स्वायत्त परीक्षा पध्दती

१. पदवी बी.ए./बी.कॉम./बी.एससी. आणि पदव्युत्तर एम.ए./एम.कॉम. या सर्व वर्गांची परीक्षा महाविद्यालय स्तरावर घेण्यात येईल.

Semester Examination Pattern

1) Continuous Internal Assessment (CIA) : 40 Marks

2) End Semester Examination (ESE) : 60 Marks

Total Marks : 100 Marks

Methods/ Criterias of Continuous Internal Assessment : (40 Marks)

The Internal Continuous Assessment includes :

- 20 Marks for the Mid-Semester Examination.
- 15 Marks per paper will be awarded based on the performance in any one of the activities such as viva-voce, field visit, tutorials, home assignments, group discussion, project presentation etc.
- 05 Marks for the Overall Performance with attendance.

End Semester Examination (ESE) : (60 Marks) - The ESE will be conducted at the end of each semester.

Note :

- Minimum Marks required for passing the Continuous Internal Assessment (CIA) : 12 Marks out of 40 Marks
- Minimum Marks required for passing End Semester Examination (ESE) : 18 Marks out of 60 Marks
- Minimum Total Marks required for Combine passing (CIA + ESE) : 40 Marks out of 100 Marks**

* **Completion of Certificate Courses and Projects is mandatory for passing.**

Online Admission Procedure

- **Read the prospectus very carefully provided on the college website. (Subject combination, Fees, Credit Structure, Rules and Regulations etc.)**
- Read the admission related Notices carefully on the college website.
- Visit the college website – **www.tccollege.org**
- Click on **Online Admission**
- Read the notices and schedule carefully **Notice & Schedule**
- Select **Admission Form** Tab
- Click on **Senior College Application Form**
- If you are **regular** student fill in the information as per on previous year Identity Card and click on **verify information** button.
- If you are fresher or repeater student fill up your Personal details and **Click here to apply** button.
- Enter your information carefully in the form. Once the form is submitted you cannot modify.
- Submit the form
- After form submission you will get the fee challan details on the screen as well as on your mobile number as on the form.
- Pay fees by using given challan number
- After successful payment, download the application form from the website.
- After regular opening of the college, you have to submit print out of application form and Xerox copies of Mark-sheet, Leaving Certificate/Transfer Certificate, Migration Certificate, Cast Certificate, Domicile Certificate, Bank Passbook, Adhar Card, ID Size Photo etc.
- You will get roll number and identity card after regular opening of the college.
- प्रवेशच्या वेळी घेतलेले विषय परत बदलता येणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

प्रवेशाच्या वेळी सादर करावयाची कागदपत्रे

अ) प्रथम वर्षातील प्रवेशाच्या वेळी

- १) १२ वी अथवा तत्सम परीक्षेतील गुणपत्रकांची मूळप्रत आणि स्व-प्रमाणित झेरॉक्स प्रत मूळ गुणपत्रक पाहून परत केली जातील.
- २) हायस्कूल/महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्याची मूळ प्रत व स्व-प्रमाणित केलेली झेरॉक्स प्रत,
- ३) पूर्णपणे भरलेला प्रवेश अर्ज.
- ४) पासपोर्ट साईजचे स्वतःचे काढलेले ४ रंगीत फोटो प्रवेश अर्जाबरोबर जोडावीत.
- ५) आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांनी राजर्षी शाहू महाराज शिक्षण योजनेकरिता मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला प्रवेश अर्जासोबत जोडावा.
- ६) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी जातीचा दाखला व मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला प्रवेश अर्जासोबत जोडावा.
- ७) फी भरल्याचे चलन
- ८) आधारकार्ड झेरॉक्स

ब) द्वितीय आणि तृतीय वर्षातील प्रवेशाच्या वेळी

- १) द्वितीय वर्षात प्रवेश घेताना प्रथम वर्षाच्या परीक्षेतील गुणपत्रकेची मूळ व स्व-प्रमाणित झेरॉक्स प्रत. (मूळ प्रत पाहून परत केली जाईल.)
- २) तृतीय वर्षात प्रवेश घेताना प्रथम वर्षाच्या द्वितीय वर्षाच्या परीक्षेतील गुणपत्रकांच्या मूळ व स्व-प्रमाणित केलेल्या एक-एक झेरॉक्स प्रत. (मूळ गुणपत्रका पाहून परत केली जाईल.)
- ३) आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांनी राजर्षी शाहू महाराज शिक्षण योजनेकरिता मागील आर्थिक वर्षाचा तहसिलदारांचा उत्पन्नाचा दाखला.
- ४) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी जातीचे प्रमाणपत्र व बी.सी. स्कॉलरशिपचा नूतनीकरणार्थ अर्ज द्वसपदमध्य पध्दतीने भरावा.
- ५) पूर्णपणे भरलेला प्रवेश अर्ज.
- ६) पासपोर्ट साईजचे स्वतःचे काढलेले ४ रंगीत फोटो प्रवेश अर्जासोबत जोडावेत.
- ७) फी भरल्याचे बँक चलन.
- ८) विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्ष दुसऱ्या महाविद्यालयात पूर्ण केले असेल त्यांनी अर्जासोबत पूर्वीच्या महाविद्यालयाचे ट्रान्स्फर सर्टिफिकेट जोडावे.
- ९) विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्ष दुसऱ्या विद्यापीठातून पूर्ण केले असेल तर समकक्षता फॉर्म भरणे आवश्यक आहे.
- १०) महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांनी मूळ एल.सी./टी.सी. व इतर आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता महाविद्यालयाच्या प्रशासन भवन येथील प्रवेश विभागात त्वरित सादर करावीत याची सर्व विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

पात्रता अर्ज (इलिजिबिलिटी फॉर्म)

अ) पात्रता फॉर्म कोणासाठी आवश्यक :

- १) पदवी व पदव्युत्तर या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांसाठी पात्रता फॉर्म भरणे आवश्यक आहे.
- २) पुणे विद्यापीठाशिवाय अन्य विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयातून येणाऱ्या व महाविद्यालयात द्वितीया अथवा तृतीय वर्षात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी पात्रता फॉर्म भरणे आवश्यक आहे.

ब) पात्रता अर्ज कसा करावा ?

विद्यापीठाकडून पात्रता प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी ठराविक नमुन्यातील अर्ज महाविद्यालयातर्फे कठवयाचा असतो. सदर अर्ज विद्यार्थी ग्राहक भांडार मध्ये उपलब्ध होतो. विद्यार्थ्यांनी तो अर्ज भरून निर्धारित मुदतीत महाविद्यालयात सादर करणे अत्यावश्यक असते. अन्यथा लेट फी भरावी लागेल.

क) पात्रता अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे :

- १) प्रथम वर्षासाठी प्रवेश घेताना जर महाराष्ट्राच्या एच.एस.सी. बोर्डाची गुणपत्रिका जोडली असेल तर त्या गुणपत्रिकेची झेरॉक्स प्रत.
- २) ज्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेत पार्सिंगचा उल्लेख नसतो त्यांनी पार्सिंग किंवा डिग्री सर्टिफिकेट ची स्व-प्रमाणित झेरॉक्स प्रत जोडावी.
- ३) जे विद्यार्थी पुणे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयातून या महाविद्यालयात नव्याने प्रवेश घेतात त्यावेळी त्यांनी पात्रता प्रमाणपत्रासाठी पुढील कागदपत्रे अर्जासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

अ) पार्सिंग सर्टिफिकेटची मूळप्रत व त्याची स्व-प्रमाणित केलेली झेरॉक्स प्रत.

ब) मागील परीक्षेच्या गुणपत्रिकेची मूळप्रत व त्याची स्व-प्रमाणित केलेली झेरॉक्स प्रत.

क) डोमासाईल सर्टिफिकेट. ड) एल.सी. किंवा टी.सी. झेरॉक्स प्रत.

ड) मायग्रेशन सर्टिफिकेट (स्थलांतर दाखला) :

पुणे विद्यापीठाव्यतिरिक्त इतर महाविद्यालयातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या पूर्वीच्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यामार्फत विहीत नमुन्यातील अर्ज पूर्वीच्या विद्यापीठाकडे पाठवावा आणि मायग्रेशन सर्टिफिकेट ३० नोव्हेंबरपूर्वी या महाविद्यालयास पोहचेल अशी व्यवस्था करावी. त्यानंतर आपण दिल्यास विद्यापीठाच्या नियमानुसार प्रशासकीय जादा शुल्क भरवे लागेल.

इ) खंड (गॅप) प्रतिज्ञापत्र :

ज्या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणात एक वर्ष अथवा त्यापेक्षा अधिक काळ खंड पडला असेल त्यांनी १० रुपयांच्या स्टॅम्प पेपरवर खंड प्रतिज्ञापत्र (गॅप अफिडेव्हिट) सादर करणे आवश्यक आहे.

- ६) आई व वडील दोघेही हयात नसल्यास सांभाळ करणाऱ्या व्यक्तीचे प्रतिज्ञापत्र, दत्तकपत्र, कोर्टाचा आदेश.
- ७) राष्ट्रीयकृत बँकेत विद्यार्थ्यांच्या नांवे खाते काढावे.

प्रवेश रद्द केले असता मिळणारा परतावा

- १) प्रथम सत्र सुरु झाल्यानंतर प्रवेश रद्द करण्यासाठी रितसर अर्ज मूळ चलनासह महाविद्यालयास दिल्यास विद्यापीठाने पुढील प्रमाणे निश्चित केलेल्या कपातीनुसार परतावा मिळेल.
- २) If a student chooses to withdraw from the program of study in which he is enrolled, the college/ institution concerned shall follow the following five-tier system for the refund of fees* remitted by the students.

शुल्क कपातीचे प्रमाण

Sr. No.	Percentage of Refund of Fees*	Point of time when notice of withdrawal of admission is given
1	100%	Within 10 days from the date of admission taken by the student concern
2	90%	After 10 days and before 15 days from the date of admission taken by the students concern
3	80%	After 15 days and before 20 days from the date of admission taken by the student concern
4	50%	After 20 days and before 30 days from the date of admission taken by the student concern
5	00%	After 30 days from the date of admission taken by the student concern

- Note :** 1) In case of Sr. No. (1) in the table above, the college/ institution concerned shall deduct all amount not more than 5% of the fees paid by the student, subject to a maximum of Rs. 5,000/- as processing charges from the refundable amount.
- 2) Fees shall be refunded by all college/ Institution to an eligible student within fifteen days from the date of receiving a written application form him/ her in this regards.

स्कॉलरशिप आणि फ्री शिप्स

सरकारतर्फे पदवीपूर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या स्कॉलरशिप्स (शिष्यवृत्त्या)

- १) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना मिळणारी भारत सरकारची बी.सी., एस.टी. प्रवर्गासाठी उत्पन्नाची मर्यादा रु.२,५०,०००/- आहे. य एन.टी./ओ.बी.सी./एस.बी.सी. प्रवर्गासाठी उत्पन्नाची मर्यादा रु. १,५०,०००/- पसंत आहे.
- २) सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी शिष्यवृत्ती
- ३) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना मिळणारी फ्रीडम फायटर स्कॉलरशीप
- ४) राज्य सरकारची गव्हर्नमेंट ओपन मेरिट स्कॉलरशीप
- ५) अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती
- ६) जिल्हा परिषद क्रीडा शिष्यवृत्ती
- ७) एकलव्य शिष्यवृत्ती (फक्त पदव्युत्तर वर्गासाठी)
- ८) अल्पसंख्याक समाजातील गुणवत्तापारक विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाची शिष्यवृत्ती कमीत कमी ५० टक्के गुण व रु. २ लाखपेक्षा कमी उत्पन्न, सदर स्कॉलरशिपसाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज करणे बंधनकारक आहे.
- ९) क्रांतिज्योती सवित्रीमाता फुले सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची अर्थसहाय्य योजना व गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (क्र.११ ते १३ विद्यापीठ शिष्यवृत्ती योजना)
- १०) आर्थिक दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना अर्थसहाय्य योजना.
- ११) राजर्षी शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (एन.टी./एस.सी./ओ.बी.सी./एस.बी.सी./एस.टी.)
- १२) सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती - जे विद्यार्थी बी.सी. स्कॉलरशिप/फ्रीशिपसाठी पात्र नाहीत असे विद्यार्थी या स्कॉलरशिपसाठी अर्ज करू शकतात. परंतु या स्कॉलरशिपसाठी अर्ज करण्यासाठी इवता १२ वी पास झालेल्या विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता यादी संकेतस्थळावर टाकली जाते. यादीतील विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावा. या स्कॉलरशिपसाठी ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज करणे आवश्यक आहे.
- १३) प्रत्येक मागासवर्गीय विद्यार्थ्याने स्कॉलरशिप/फ्रीशिप चा फॉर्म ऑनलाईन भरणे आवश्यक आहे. फॉर्म ३१ ऑक्टोबर पुर्वी सादर करणे आवश्यक आहे, त्यानंतर आलेल्या अर्जांचा विचार केला जाणार नाही. जे विद्यार्थी मुदतीत ऑनलाईन फॉर्म भरणार नाहीत त्यांना महाविद्यालयाची संपूर्ण फी भरावी लागेल. फॉर्म ऑनलाईन न भरल्यास कोणतीही तक्रार चालणार नाही. संबंधितांनी याची नोंद घ्यावी.
- १४) स्कॉलरशिप अर्ज करण्यासाठी खालील कागदपत्रांची पूर्तता विद्यार्थ्याने करणे आवश्यक असते.

१. गुणपत्रिकाची झेरॉक्स	२. शाळा सोडल्याचा दाखला	३. मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला
४. जातीचा दाखला	५. वडीलांचा मृत्यू झालेला असल्यास मृत्यूचा दाखला	६. आधार लिंकींग स्लीप
७. डोमसाईल	८. आधारकार्ड झेरॉक्स	९. राष्ट्रीयकृत बँकेचे बँक पासबुक झेरॉक्स
- १५) स्कॉलरशिप संबंधी वेळोवेळी लावलेल्या सूचना नोटीस बोर्डावर पाहण्यात. तसेच स्कॉलरशिप संबंधी शंका, अडचणी असल्यास स्कॉलरशिप विभागात येवून विचाराव्यात.

सरकारतर्फे पदवीपूर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या फ्रिशिप्स

- १) वार्षिक उत्पन्न रु. ८,००,०००/- असलेल्या पालकांच्या पाल्यांना मिळणारी राजर्षी शाहू महाराज शिक्षण शुल्क योजना (इ.बी.सी.) फी. माफी. (उत्पन्नाचा दाखला तहसिलदाराचा असावा.)
- २) प्राथमिक माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी फी माफी (अनुदानित विद्यार्थ्यांना)
- ३) एन.टी., ओ.बी.सी., एस.बी.सी. प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. १,००,०००/- ते ८,००,०००/- पर्यंत आहे. त्यांना मिळणारी बी.सी. फ्रिशिप., एस.सी., एस.टी. प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे उत्पन्न रु. २,५०,०००/- च्या पुढे आहे. अशा विद्यार्थ्यांना बी.सी.फ्रिशिप करिता अर्ज करावा. अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना पुन्हा त्याच वर्गात प्रवेशासाठी कोणत्याही प्रकारची फ्रिशिप मिळणार नाही.
- ४) सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी फी माफी (अनुदानित विद्यार्थ्यांना)
- ५) माजी सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी फी सवलत.
- ६) ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. ८,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे. त्यांनी बी.सी. फ्रिशिप साठी अर्ज करू नयेत. (एनटी, ओबीसी, एसबीसी)
- ७) व्यवसायिक अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या (बी.एड., डी.एड., एल.एल.बी.) विद्यार्थ्यांना स्कॉलरशिप/फ्रिशिपसाठी करता येणार नाही.

विशेष सूचना

- १) विद्यार्थ्यांनी स्कॉलरशिप व फ्रीशिपचे अर्ज ऑनलाईन पध्दतीनेच भरणे आवश्यक आहे.
- २) पात्र विद्यार्थ्यांस एकाचवेळी जास्तीत जास्त एक स्कॉलरशिप किंवा फ्रिशिप घेता येईल.
- ३) विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती ७५ टक्के पेक्षा जास्त असावी. अभ्यासातील प्रगती आणि वर्तन सामाधानकारक नसल्यास त्याला मिळणारी फ्रीशिप अथवा स्कॉलरशिप अथवा स्कॉलरशिप रद्द केली जाईल.
- ४) स्कॉलरशिपची रक्कम शासनाकडून विद्यार्थ्यांच्या आधार लिंकिक बँक खातेत जमा होते. कोणत्याही राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते उघडावे.
- ५) खाजगी संस्थांच्या स्कॉलरशिपच्या नोंदींसाठी सूचना फलकावर पाहल्यात.

विद्यार्थ्यांसाठी असलेली इतर मदत योजना**१) पुणे विद्यापीठाची विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना :**

- पुणे विद्यापीठ प्रात्येक विद्यार्थ्यांकडून प्रतिवर्षी रु. १०/- घेवून त्या बदल्यात विद्यार्थ्यांना सुरक्षा विमा योजनेचे आणि आपत्कालीन योजनेचा लाभ प्राप्त करून देते.
- अ) या योजनेअंतर्गत विद्यापीठातील आणि महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांचा अपघाती सुरक्षा विमा उतरविला जातो. त्यानुसार अर्थसहाय्य दिले जाते.
 - ब) जर दुर्दैवाने विद्यार्थ्यांचा अपघात भूतू झाला तर त्याचा कायदेशीर पालकास विमा कंपनीच्या वतीने रु. ५०,०००/- ची आर्थिक मदत दिली जाते.
 - क) गंधीर आणि सामान्य आजाराच्या प्रसंगीही आर्थिक मदत दिली जाते.

२) विद्यार्थ्यांना आपत्कालीन सहाय्य योजना :

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांवर आकस्मिक संकट कोसळले तर अशा या योजनेअंतर्गत विद्यार्थ्यांना तातडीने मदत दिली जाते.

पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण मंडळातर्फे कार्यान्वित करण्यात आलेले उपक्रम

१) कन्या व शिक्षा योजना	२) विशेष मार्गदर्शन योजना	३) विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकास योजना
४) निर्भय कन्या अभिमान	५) विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना	६) विद्यापीठ प्रतिनिधी निवडणूक
७) मा.डॉ. पी.सी. अलेक्झांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी व इंग्रजी वक्तृत्व स्पर्धा		८) विद्यापीठ प्रतिनिधी शिबीर
९) अभिरूप न्यायालय स्पर्धा	१०) आपत्ती व्यवस्थापन शिबीर	११) नियतकालिक स्पर्धा
१२) अविष्कार संशोधन महोत्सव	१३) वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ	

वरील विविध उपक्रम महाविद्यालयामध्ये आयोजित केले जातात.

३) अनुसूचित जाती जमातीच्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी आर्थिक मदत योजना

सरकारमान्य शिक्षणसंस्थेत पदवीपूर्व अथवा पदव्युत्तर वर्गात शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जाती-जमाती ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. २,५०,०००/- पेक्षा कमी आहे. अशा विद्यार्थ्यांना आपले उच्च शिक्षण चालू ठेवण्यासाठी या योजनेअंतर्गत आर्थिक मदत केली जाते. अर्थात एका कुटुंबातील जास्तीत जास्त दोन मुलांना अशी मदत प्राप्त होवू शकते. मुलांच्या बाबतीत अशी मर्यादा नाही.

४) अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकनंतर केंद्र सरकारतर्फे दिली जाणारी शिष्यवृत्ती

या योजनेअंतर्गत मॅट्रीकनंतर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांची शैक्षणिक संस्था घेत असलेली संपूर्ण फीच्या रकमेइतकी शिष्यवृत्ती केंद्र सरकारतर्फे दिली जाते. वसतिगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दरमहा रु. ४२५/- आणि इतरांना दरमहा रु. १९०/- पर्यंतची शिष्यवृत्तीही या योजनेअंतर्गत विद्यार्थ्यांना दिली जाते.

५) दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी

दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयामध्ये वेगवेगळ्या सेवा-सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जातात. कर्मवीर भाऊराव पाटील कन्या व शिक्षा योजना या योजनेमध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांना प्राधान्य दिले जाते. तसेच शासनाच्या विविध योजनांचा विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष/ समक्षपणे शिष्यवृत्ती योजना समजावून सांगितल्या जातात. दरवर्षी महाविद्यालयामध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी वार्षिक पारितोषिक वितरणाच्या वेळी पारितोषिके दिली जातात.

६) अनाथ/निराधार विद्यार्थ्यांसाठी

अनाथ व निराधार विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयामध्ये अत्यंत माफक फी मध्ये प्रवेश दिला जातो व ही सवलत विद्यार्थ्यांना संपूर्ण शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत महाविद्यालयातर्फे दिली जाते.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- १) महाविद्यालयात प्रवेश घेताना सादर केलेला शाळा सोडल्याचा दाखला अथवा ट्रान्सफर सर्टिफिकेट मुळपत्र कोणत्याही परत मिळत नाही. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेण्यापूर्वी त्याच्या किमान १० प्रती साक्षात्कृत झेरीक्स करून ठेवणे आवश्यक आहे.
- २) शासनाकडून मिळणा-या फी आणि इतर सवलतीमध्ये होणारे बदल विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहतील.
- ३) महाविद्यालयाकडून विद्यार्थ्यांना दिली जाणारी प्रमाणपत्रे, पावत्या, गुणपत्रिका, इ. ची पुन्हा पुन्हा गरज भासते, त्यामुळे त्यांच्या मूळ आणि झेरीक्स प्रती विद्यार्थ्यांनी स्वतंत्र फाईलमध्ये व्यवस्थित लावून ठेवाव्यात.
- ४) महाविद्यालयाकडून दिली जाणारी प्रमाणपत्रे, गुणपत्रिका इ. मुदतीमध्ये विद्यार्थ्यांनी घेवून जावीत.
- ५) महाविद्यालयातील प्रवेश निश्चित झाल्यानंतरच वसतिगृह प्रवेशासाठी चलन बँकेत भरावे.
- ६) माहितीपुस्तकात नमूद केलेल्या सूचनांनुसारच विषयाची / पेपरची निवड करणे आवश्यक आहे.
- ७) शाखा बदल करायचा असल्यास पूर्वीचा प्रवेश रद्द करून दुस-या विद्या शाखेत नव्याने प्रवेश घ्यावा लागेल.
- ८) विषय बदल अर्ज १६ ऑगस्ट पर्यंत करता येतील एक विषय बदलण्यासाठी रु. ५० चलनाने बँकेत भरावे लागतील.
- ९) सर्व विद्यार्थ्यांनी आपली प्रत्येक तासांची उपस्थिती किमान ७५% राहिल याची काळजी घ्यावी अन्यथा त्यांना मिळण-या शिष्यावृत्त्या, फ्रिशिप्स आणि परीसेला बसण्याची परवानगी रद्द होईल.
- १०) प्रत्येक विद्यार्थ्याला महाविद्यालयामार्फत ओळखपत्र तयार करून दिले जाईल. ओळखपत्र हे महाविद्यालयात येताना गळ्यात परिधान करणे आवश्यक आहे. पहिले ओळखपत्र हरविले असल्या डुप्लिकेट ओळखपत्र मिळेल त्यासाठी ५०/- रु. भरावे लागतील.
- ११) विद्यार्थ्यांनी नियमितपणे नोटीसबोर्ड वरील सूचना वाचणे आवश्यक आहे. अशा सूचना न वाचल्यामुळे अथवा वाचूनही त्यानुसार कृती न केल्यामुळे विद्यार्थ्यांनी होणा-या आर्थिक व शैक्षणिक नुकसानीस ते स्वतः जबाबदार राहतील, त्याची कोणतीही जबाबदारी महाविद्यालयावर राहणार नाही.
- १२) विद्यार्थ्यांनी आपली वाहने अधिकृत वाहन तळावर उभी करावीत. इतरत्र उभी केल्यास ते विद्यार्थी दंडास पात्र ठरतील.
- १३) विद्यार्थ्यांनी वर्गात तास सुरू होण्यापूर्वी येणे, तास संपल्यानंतर वर्गाबाहेर जाणे आणि वर्गात आपली उपस्थिती नोंदविणे आवश्यक आहे.
- १४) महाविद्यालयातर्फे घेतल्या जाण-या अंतर्गत परीक्षा, चाचण्या, टयुटोरिअल्सला बसणे प्रत्येक विद्यार्थ्यास आवश्यक आहे. अन्यथा ते विद्यार्थी होणा-या परिणामास जबाबदार राहतील.
- १५) विद्यार्थ्याने दिलेल्या प्रत्येक कार्याची पोहोच घेणे आवश्यक आहे. पोहोच असल्याशिवाय तक्रार चालणार नाही.
- १६) महाविद्यालयातर्फे आयोजित सहलीस जाणा-या विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी आपल्या पालकांचे सहलीस जाण्यासाठी अनुमती देणारे पत्र सहल विभागप्रमुखाकडे सहलीस जाण्यापूर्वी घ्यावेत.
- १७) ज्या विद्यार्थ्याला एफ.वाय.मध्ये नसलेला विषय एस.वाय.मध्ये घ्यावयाचा असल्यास विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे प्रत्येक विषयाला रु. २००/- फी १६ ऑगस्ट पर्यंत भरावी लागेल.
- १८) अनुदानित तुकडीत पास झालेल्या विद्यार्थ्यांना पुढील वर्षी अनुदानित तुकडीतच प्रवेश मिळेल असे नाही. सर्व प्रवेश गुणवत्तेनुसार दिले जातील.
- १९) शिना अनुदानित तुकडीतील प्रवेशांची संख्या पुरेशी न झाल्यास ती तुकडी चालू केली जाणार नाही.

टीप - विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचनांमध्ये आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचा अधिकार मा. संस्थाचालक, मा. प्राचार्य व महाविद्यालयीन प्रशासनाकडे असेल.

महाविद्यालयामध्ये वार्षिक स्नेह संमेलन / विविध गुणदर्शन होणार नाही.

शिस्त

पुढील प्रकाशची कृती बेशिस्तची समजून शिक्षा केली जाईल.

- १) महाविद्यालयाच्या परिसरात, वर्गात अथवा ग्रंथालयात पान, तंबाखू, धुम्रपान इ. सेवन करणे / अथवा धुकणे.
- २) प्राध्यापक व शिक्षकेतर सेवकांशी उद्दटपणे वागणे त्यांच्याशी मोठ्या आवाजात बोलणे अरेतुरे बोलणे इ.
- ३) महाविद्यालयाच्या वास्तूचे आणि वस्तूचे नुकसान करणे.
- ४) मितीवर लिहिणे आणि महाविद्यालयाने लिहिलेल्या मजकूर पुसणे.
- ५) ग्रंथालयातील पुस्तके, नियतकालिके, प्रस्नसंच याची पाने फाडणे.
- ६) महाविद्यालयाच्या अध्यापन कार्यात अडथळा निर्माण करणे.
- ७) वर्गात अथवा इतर कार्यक्रमाच्या वेळी विनापरवाना बोलणे आणि गोंधळ घालणे.
- ८) ताम प्रॅक्टिकल असताना तामाला प्रॅक्टिकलला न वसणे.
- ९) प्राध्यापक व शिक्षकेतर सेवकांच्या आदेशांचे-सूचनांचे उल्लंघन करणे.
- १०) महाविद्यालयाशी संबंध नसणा-या कोणत्याही राजकीय, धार्मिक अथवा जातीय संघटनांचा प्रचार करणे. त्याची पोस्टरस बॅनर्स झेंडे इत्यादी महाविद्यालयात आणणे.
- ११) प्रवेश रद्द अथवा तात्पुरता स्थगित केला असतानाही त्या काळात महाविद्यालयात येणे.
- १२) दमदाटी करणे मारामारी करणे अवांच्य बोलणे.
- १३) महाविद्यालयांमध्ये वरिष्ठांना रिंगची घटना आडवून आल्यास सदर विद्यार्थ्यास कारवाई पूर्वी त्याची बाजू मांडण्याची संधी दिली जाईल सदर विद्यार्थ्याचे स्पष्टीकरण असमाधानकारक असल्यास त्याला महाविद्यालयातून काढून टाकले जाईल.
- १४) विद्यार्थिनींची छेड काढणे तिचा पोषाख, चालणे, बोलणे त्यांचे व्हंग इत्यादीवर पाह्य करणे.
- १५) पूर्वपरवानगी न घेता महाविद्यालयाशी संबंधित कोणतेही व्रत, बातमी, वृत्तपत्रात देणे.
- १६) महाविद्यालयाची कोणतीही वस्तू विनापरवाना महाविद्यालया बाहेर नेणे.
- १७) महाविद्यालयाच्या कोणत्याही वास्तूचा अथवा वस्तूचा विना परवाना वापर करणे.
- १८) महाविद्यालयाच्या आवारातील झाडे, झुडपे, वेळी यांचे नुकसान करणे. त्यांची पाने, फुले, फळे तोडणे पाण्याचे नळ, फर्निचर, खुर्चा, टेबल, ब्लॅकबोर्ड (फळ) खिडक्यांच्या काचा जाळी इत्यादी तोडफोड करणे
- १९) महाविद्यालयात दहशतीसाठी कोणत्याही प्रकारची हत्यारे घेऊन येणे.
- २०) महाविद्यालयात बाहेरच्या लोकांना घेऊन येणे व त्यांच्या मदतीने येथील विद्यार्थ्यांमध्ये दहशत प्रस्थापित करणे.
- २१) महाविद्यालयाच्या आवारात अथवा कलासरूममध्ये अवेळी येणे अथवा धांवणे.
- २२) प्राचार्यांना कल्पना न देता कोणत्याही कारणांवरून मोर्चा, बंद, कुपोषण इत्यादी मार्गांचा अवलंब करून अध्यापन कार्यात व्यत्यय आणणे.
- २३) प्राचार्य, प्राध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर सेवकांवर पक्षपातीपणाचा आरोप करणे.
- २४) प्राचार्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय चित्र, बिचित्र आणि अनुचित पोशाख करून महाविद्यालयात येणे.
- २५) महाविद्यालयातील शांतता शिस्त महाविद्यालयाची प्रतिष्ठा यांना बाधा येईल असे कोणतेही कृत्य करणे

महिला (विद्यार्थिनी) छेडछाड प्रतिबंधक अधिनियम १९९६

कलम-३: कोणत्याही महिला विद्यार्थिनीला त्रास देण्यासाठी बोललेल्या लिहिलेल्या शब्दात अरे खाणाखुणांनी अंगविक्षेपा द्वारे केलेली कृती किंवा असं गाणे वाजवणे म्हणजे छेडछाड करणे.

कलम ४ व ५: महिलांची विद्यार्थिनीची छेडछाड करणे हा दखलपात्र दंडनीय अपराध आहे या गुन्ह्यासाठी दंड व कारावासाची शिक्षा आहे. महाविद्यालयाच्या आवारात असे न्दत्प करताना आढळल्यास नजीकच्या पोलिस चौकीमध्ये कायदेशीर कारवाही केली जाईल.

महाविद्यालयाच्या आवारात स्वतंत्रपणे पोलीस चौकी आहे.

गुटखा तंबाखू व धूम्रपानास बंदी

महाविद्यालयाच्या आवारात गुटखा, तंबाखू व धूम्रपान पूर्णपणे बंदी आहे. (पुणे विद्यापीठ परिषद क्र. १०६/१९९८-९९) या महाविद्यालयाच्या मान्यताप्राप्त संस्थेच्या आवारात गुटखा, तंबाखू व धूम्रपानास पूर्णपणे बंदी आहे. तसेच परिसरात तत्सम पदार्थांची विक्री करण्यास बंदी आहे. विक्री, सेवन करताना आढळल्यास त्याची माहिती सूचना पेटी मध्ये टाकावी, माहिती देणा-याचे नाव गोपनीय ठेवण्यात येईल.

रॅगिंग बाबत महत्वाची सूचना

सुप्रीम कोर्टाच्या आदेशानुसार कोणत्याही विद्यार्थ्याला महाविद्यालयात तसेच परिसरात रॅगिंग करण्यास सक्त मनाई आहे असा विद्यार्थी आढळल्यास अथवा तशी तक्रार आल्यास संबंधित विद्यार्थ्याचा महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द करण्यात येईल.

Anti Ragging Act 2009

As per UGC regulation on curbing the menace of ragging in higher educational institutions 2009 Ragging in all its forms shall be totally banned in the entire institution, including its departments, constituent units, all its premises (academic, residential, sports, canteen, etc) whether located within the campus or outside and in all means of transportation of students whether public or private. **The institution shall take strict action against those found guilty of ragging and/ or of abetting ragging.**

Note Ragging means : any conduct whether by words spoken or written or by an act which has the effect of teasing, treating or handling with rudeness any other student indulging in rowdy or undisciplined activities which causes or is likely to cause annoyance, hardship or psychological harm or to raise fear or apprehension there of in a fresher or a junior student of asking the students to do any act or perform something which such student will not in the ordinary course and which has the effect of causing or generating a sense of shame or embarrassment so as to adversely affect the physique or psyche of a fresher or junior student

The Punishable ingredients of ragging are:- (1) admetment to ragging (2) criminal conspiracy to rag (3) unlawful assembly and rioting while

ragging (4) Public nuisance created during ragging (5) Violation of decency and morals through ragging (6) Injury to body, causing hurt or grievous hurt; (7) Wrong restraint; (8) Wrong confinement; (9) Use of criminal force; (10) Assault as well as sexual offences or unnatural offences; (11) Extortion; (12) Criminal trespass; (13) Offences against property; (14) Criminal intimidation; (15) Attempts to commit any or all of the above mentioned offences against the victim (s); (16) Physical or psychological humiliation; (17) All other offences following from the definition of "ragging"

Punishments :- At the institution level :- Depending upon the nature and gravity of the offence as established by the Anti-Ragging Committee of the institution, the possible punishments for those found guilty of ragging at the institution level shall be any one or any combination of the following: (1) Suspension from attending classes and academic privileges, (2) Withholding/withdrawing scholarship/fellowship and other benefits, (3) Debarment from appearing in any test/examination or other evaluation process, (4) Withholding results, (5) Debarment from representing the institution in any regional, national or international meet, tournament youth festival etc. (6) Suspension/ expulsion from the hostel, (7) Cancellation of admission (8) Rustication from the institution for period ranging from 1 to 4 semesters, (9) Expulsion from the institution and consequent debarment from admission to any other institution for a specified period, (10) Fine ranging between Rupees 25,000/- and Rupees 1 lakh, (11) **Collective punishment: When the persons committing or abetting the crime of ragging are not identified, the institution shall resort to collective punishment.**

All the students take serious note of this

During admission every student has to submit an undertaking by him/her, Self and the guardian as per Annexure I & II.

ग्रंथालय

महाविद्यालयाचे भूषण असलेल्या ग्रंथालयांमध्ये ०१, २३, ४४६ हून अधिक पुस्तके १३० नियतकालिके, ऑडिओ, विडीओ, कॅसेट, डिस्क, ई-बुक ई जर्नल्स, वर्तमानपत्रे आदि वाचन साहित्य उपलब्ध आहे.

ग्रंथालयांमध्ये विद्यार्थ्यांसाठी दोन स्वतंत्र अभ्यासिका असून सकाळी ८.०० ते सायंकाळी ६.०० (रात्र अभ्यासिका ९.०० पर्यंत) या वेळेत ग्रंथालय खुले असते. ग्रंथालयात लन लेंडिंग देवघेव सकाळी १०.१५ ते सायंकाळी ४.३० या वेळेत उपलब्ध आहे. क्रमिक संदर्भ व स्वर्णा परीक्षा विषय ग्रंथाचा विपुल संग्रह असलेल्या ग्रंथालयाच्या जास्तीत जास्त लाभ विद्यार्थ्यांनी घ्यावा.

विद्यार्थ्यांना घरी वाचण्याकरिता (होम लेंडिंग) ग्रंथालय कार्ड वर एक पुस्तक ८ दिवसांकरिता क्रमिक पुस्तक विभागातून (मुक्त प्रवेश विभाग) मिळू शकेल. देय दिवसानंतर (ड्यू डेट) प्रतिदिन रुपये २/- (रुपये दोन फक्त) विलंब शुल्क आकारले जाईल.

पुस्तक पेढी (बुक बँक) योजनेतून, गरीब, गरजू व हुशार विद्यार्थ्यांना नाममात्र शुल्क आकारून वर्षभरासाठी पुस्तकांचा संच देण्यात येतो. कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतील विद्यार्थी तसेच विद्यार्थ्यांनी सूचना प्रदर्शित झाल्यानंतर विहित नमुन्यातील अर्ज गुण पत्रकाच्या शेरक्स प्रतीसह ग्रंथालयात द्यावा इंटरनेट वापरण्याची सुविधा तसेच ई-जर्नल्स ची सोय आहे.

अध्यासिकेमध्ये (मिडींग हल) बसून वाचण्याकरिता ओव्जख पत्रांवर पुस्तक/नियतकालिका/वर्तमानपत्र मिळू शकेल. मात्र ते ग्रंथालयाबाहेर घेऊन जाता येणार नाही. घेऊन गेल्यास दंडात्मक कारवाई केली जाईल.

ग्रंथालयातून घेतलेले पुस्तक वाचन साहित्य काळजीपूर्वक वापरणे पुस्तकातील पाने फाडणे, खराब करणे आदी प्रकारासाठी दंडात्मक कारवाई केली जाईल. पुस्तक खराब अथवा गहाळ झाल्यास त्याच पुस्तकाची नवीन प्रत किंवा पुस्तकाच्या किमतीची दुप्पट, तिप्पट रक्कम (क्रमिक पुस्तक दोन इतर पुस्तके तीन फट) भरावी लागेल.

वार्षिक परीक्षा संपल्यानंतर ग्रंथालय कार्ड/पुस्तके वा अन्य वाचनसाहित्य त्वरित जमा करावे ना हरकत दाखला घेतल्याशिवाय निकाल पत्रक, दाखला, अनामत रक्कम मिळणार नाही.

ग्रंथालयातील क्रमिक पुस्तक विभाग, देवघेव काउंटर, अध्यासिका येथे शांतता राखावी. ग्रंथालया बाहेरील व्हरांड्यामध्ये तसेच पाय-यांवर बसू नये. ग्रंथालयासंदर्भातील कोणत्याही अडचणी/समस्येबाबत ग्रंथपाल किंवा सहाय्यक ग्रंथालय यांच्याशी संपर्क साधावा. ग्रंथालयात मोबाईल वापरण्यास सक्त मनाई आहे.

विद्यार्थी-विद्यार्थिनी वसतिगृहे

महाविद्यालयाच्या परिसरात विद्यार्थी व विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र वसतिगृहे आहेत. ती अनेकान्त एज्युकेशन सोसायटीद्वारा संचालित केली जातात. विद्यार्थी वसतिगृहाची प्रवेश क्षमता ३०० व विद्यार्थिनी वसतिगृहाची प्रवेश क्षमता १००० एवढी आहे. वसतिगृहातील प्रवेशार्थींना वसतिगृहातील मेसमध्ये भोजन घेणे अनिवार्य आहे. फक्त शाकाहारी भोजन मिळेल. वसतिगृहात आवश्यक त्या सर्व आधुनिक सेवा सुविधा उपलब्ध आहेत.

प्रवेश प्रक्रिया

वसतिगृह प्रवेश प्रक्रिया :

- १) प्रवेश विनंती अर्ज विद्यार्थी सहकारी ग्राहक भांडारात मिळतील. सदर विनंती अर्ज पूर्ण भरून घ्यावा. त्यावर स्वतःचा एक फोटो लावावा.
- २) प्रवेश विनंती अर्ज मंजूर झाल्यावर वसतिगृहासाठी तत्काश दर्शविल्याप्रमाणे फी भरून प्रवेश घ्यावा. त्यासाठी ऑफीसमध्ये भेटावे. ऑफीस प्रशासनभवन मध्ये आहे.
- ३) वसतिगृह प्रवेश अर्ज आणि अनिलार्डन पैसे भरलेली संगणकीय पावती ऑफीसमध्ये द्यावेत. पावतीचा एक भाग स्वतःकडे जपून ठेवावा व वसतिगृहात राहण्यास येताना ती पावती रिकटर यांना दाखवावे. त्याशिवाय वसतिगृहात प्रवेश मिळणार नाही. यासंबंधी काही समस्या असल्यास समुपदेशन समिती सदस्यांना भेटावे.

वसतिगृह शुल्क :

तपशील	वर्षिक फी	मेडिकल तपासणी फी	प्रथम सत्र	दुसरे सत्र
मुलांचे वसतिगृह	२४,१००/-	१००/-	१२,०००/-	१२,०००/-
मुलींचे वसतिगृह (टी.सी. कॉलेज आवार)	१८,१००/-	१००/-	९,०००/-	९,०००/-
मुलींचे वसतिगृह (M.B.A. कॉलेज आवार)	२४,१००/-	१००/-	१२,०००/-	१२,०००/-

टिप : मेडिकल तपासणी फी रु. १००/- प्रथम सत्रात आकारली जाईल.

वसतिगृह नियमावली

- १) वसतिगृहातील शिस्तीचे नियम स्वतंत्र प्रवेश अर्जावर छापलेले आहेत. त्याचे आणि वसतिगृहप्रमुखांनी वेळोवेळी दिलेल्या आदेशांचे पालन करणे संबंधित विद्यार्थी/विद्यार्थिनींवर बंधनकारक आहे.
- २) मुलांचे वसतिगृह अडीअडचणी निवारण आणि समुपदेशन समिती -
१. प्रा. डॉ. जे.के. पवार - ८८०६७८९२३१
- ३) वसतिगृहाचे प्रवेश प्रक्रियेबाबत व इतर माहिती घेण्यासाठी संस्थेच्या कार्यालयाशी फो.नं. ०२११२ २२१२०५ संपर्क साधावा.

वसतिगृह प्रवेश रद्द केल्यास परतावा बाबत चे नियम

- १) वसतिगृहाचे शुल्क भरल्यानंतर काही कारणास्तव प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास शुल्क परतावा बाबतचे नियम खालीलप्रमाणे असतील.
- २) वसतिगृह प्रवेश रद्द करण्यासाठी छापील अर्ज करावा. अर्जासोबत ऑनलाईन फी भरलेल्या पावतीची (मूळ प्रत) जोडावी.
- ३) वरील नियमांत बदल करण्याचा अधिकार चेअरमन, होस्टेल समिती यांना राहिल.

वसतिगृह प्रवेश रद्द केल्यास परतावा बाबत चे नियम :

दिवस (शुल्क भरल्यापासून)	शुल्क कपातीचे प्रमाण
प्रवेश घेतल्यापासून १० दिवसांपर्यंत	कोणतेही शुल्क कपात नाही.
प्रवेश घेतल्यापासून ११ ते १५ दिवसांपर्यंत	१०% कपात
प्रवेश घेतल्यापासून १६ ते २० दिवसांपर्यंत	२०% कपात
प्रवेश घेतल्यापासून २१ ते ३० दिवसांपर्यंत	५०% कपात
प्रवेश घेतल्यापासून ३० दिवसानंतर	१००% कपात (कोणतेही शुल्क परत मिळणार नाही.)

Student Related Committees

1] College Development Committee	2] Internal Quality Assurance Cell (IQAC)
3] Centre For Innovative And Applied Research (CIAR)	4] Entrepreneurship Development Cell
5] Student Development Committee	6] National Service Scheme (NSS)
7] Certificate Courses Committee	8] Discipline Committee
9] Anti-Sexual Harassment	10] Women Empowerment
11] Library Advisory Committee	12] Gymkhana Management
13] Moropant Elocution & Debate Competition	14] Anekant Elocution Competition
15] Asmita Wall Paper	16] TCC Chronicle (Newsletter)
17] Medical Check Up	18] Prize Distribution
19] Film Club	20] Soft-Skills & Value Education
21] Karmaveer Jayanti	22] Science Forum
23] Common Facility Center	24] Environmental Awareness
25] Anekant Annual	26] Culture, Drama And Elocution
27] Bahishal Shikshan	28] Disaster Management
29] Student Satisfaction Survey	30] Counselling Cell
31] Student Mentoring	32] Blood Donation
33] Granthpremi Mandal	34] Feedback & Analysis
35] Unnat Bharat Abhiyan (UBA) Cell	36] Centre For Foreign Language
37] Centre For Oriental Studies	38] Competitive Examination & Scholarship Guidance
39] Green Campus	40] Canteen & Mess
41] Hostel	FEE CHART Please Visit College Website

The fee structure presented is based on the recommendations of SPPU, Pune and Govt. of Maharashtra

Senior College Teaching Staff List : 2022-2023

Principal : Dr. Chandrashekhar Murumkar			
Vice Principal : Prof. Dr. Avinash Jagtap		Vice Principal : Dr. Ajit Telave	
Vice Principal : Prof. Dr. Seema Naik-Gosavi		Vice Principal : Prof. Dr. Yogini Mulay	
Vice Principal : Prof. Dr. Jagdish Deshpande		Vice Principal : Dr. Ramchandra Sapkal	
Marathi : 1. Dr. Ranjana S. Nemade (HOD) 2. Dr. Seema A. Naik (VP) 3. Dr. Mukta R. Ambhere 4. Dr. Sandeep R. Tapkir 5. Dr. Sunil K. Khamgal Hindi : 1. Dr. Pradip R. Sarvade (HOD) 2. Dr. Smt. Pratibha A. Jawale English : 1. Dr. Ajay A. Dhavale (HOD) 2. Mr. Manoj B. Kavthekar 3. Dr. Sushil A. Deshmukh 4. Dr. Shashank B. Mane 5. Dr. Sachin N. Gadekar Politics : 1. Dr. Hanumant V. Phatak (HOD) History : 1. Dr. Sandeep S. Tardalkar (HOD) 2. Dr. Suniladatta S. Lokhande Economics : 1. Dr. Samadhan K. Patil (HOD) 2. Mr. Sandeep B. Sabale 3. Dr. Chandrakant P. Kamble 4. Dr. Rahul N. Dhumal 5. Mr. Krushna V. Kulkarni Defence & Strategic Studies : Mr. Devidas Bhosale (HOD) Psychology : Dr. Vijaykumar B. Shinde (HOD)	Sociology : Mr. Vinayak S. Lashkar (HOD) Geography : 1. Dr. Asaram S. Jadhav (HOD) 2. Dr. Arun S. Magar Yoga : Dr. Ramchandra D. Jagtap Philosophy & Logic : Mr. Krushant Nagare Sanskrit : Mr. Anirudha A. Killedar Commerce : 1. Dr. Janardan K. Pawar (HOD) 2. Dr. Niranjan R. Shah 3. Mr. Vivek A. Bale Chemistry 1. Mr. Sanjay R. Kale (HOD) 2. Mr. Shrikrushna T. Salunkhe 3. Mr. Bhimrao R. Torane 4. Mr. Maharudra A. Dudhe 5. Mr. Ravikiranamrut R. Gandhi 6. Dr. Vaibhav P. Landage 7. Dr. Yogesh N. Indulkar Physics 1. Dr. Pandurang C. Pingale (HOD) 2. Dr. Ashok E. Kalange 3. Dr. Rajendra D. Kale 4. Dr. Ramchandra T. Sapkal (VP) 5. Dr. Sachin B. Kulkarni	Zoology : 1. Mr. Sandeep P. Chordiya (HOD) 2. Dr. Vitthal B. Nale Botany 1. Dr. Chandrashekhar V. Murumkar (Principal) 2. Dr. Bhagwan S. Mali (HOD) 3. Dr. Mahadev B. Kanade 4. Dr. Ajit B. Telave (VP) 5. Dr. Rupali D. Chitale Mathematics : 1. Mr. Sadashiv R. Puranik (HOD) 2. Miss. Varsha H. Shinde 3. Dr. Prakash B. Fulari Statistics : 1. Dr. Avinash S. Jagtap (VP & HOD) 2. Dr. Vikas C. Kakade 3. Dr. Neeta K. Dhane 4. Dr. Vaishali V. Patil Microbiology : 1. Dr. Sunil T. Pawar (HOD) 2. Dr. Millind H. Gajbhiye 3. Dr. Yogini R. Mulay (VP) Electronics : 1. Dr. Jagdish D. Deshpande (VP & HOD) 2. Mr. Vilas T. Yelpale 3. Mr. Shivaji H. Gawade	Envrimental Science : 1. Mrs. Surshree Sonawane (HOD) Computer Science 1. Mr. Upendra D. Choudhari (HOD) 2. Dr. Vilas V. Kardile 3. Mr. Abhijit D. Mankar 4. Mr. Vishal V. Shah 5. Mr. Rahul A. Shah 6. Mrs. Prajakta P. Kulkarni B.Lib.Science : Mr. Dipak V. Munguskar BBA : Mrs. Dipali M. Anpat BBA (CA): Mrs. Sudha P. Patil B.Voc. (Food Processing) Dr. Wajid A. Khan (HOD) B.Voc. (Dairy Technology) Ms. Shubhada Patawardhan B.Voc. (Journalisam & Mass Communication) 1. Mrs. Ranjit V. Pandit (HOD) B.Voc. (Retail Management) Mr. Mahesh S. Phule (HOD) B.Voc. (E-Commerce) Mr. Sidharth Sorate Physical Director : Dr. Gautam S. Jadhav (HOD) Librarian : Mr. Amar K. Kulkarni